

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA

Studijní program: N4101 Zemědělské inženýrství
Studijní obor: Provozně podnikatelský
Katedra: Katedra strukturální politiky EU a rozvoje venkova KSP
Vedoucí katedry: doc. Ing. Eva Cudlínová, CSc.

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Strukturální fondy EU a priority financování Jihočeského kraje

Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. Eva Cudlínová, CSc.

Autor: Hana Hrbáčková

České Budějovice, duben 2010

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Katedra strukturální politiky EU a rozvoje venkova

Akademický rok: 2007/2008

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Hana HRBÁČKOVÁ**

Studijní program: **M4101 Zemědělské inženýrství**

Studijní obor: **Provozně podnikatelský obor**

Název tématu: **Strukturální fondy EU a priority financování Jihočeského kraje**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Cílem diplomové práce jsou možnosti čerpání finančních prostředků ze Strukturálních fondů EU a priority financování v Jihočeském kraji. Dále se pokusím o analýzu jednotlivých strukturálních fondů a operačních programů, v rámci kterých lze finanční prostředky žádat.

Postup řešení:

zplom1. Studium odborné literatury se zaměřením na danou problematiku

zplom2. Popis regionální politiky EU pro období 2007-2013

zplom3. Popis strukturálních fondů EU a operačních programů pro období 2007-2013

zplom4. Způsob čerpání finančních prostředků z fondů EU pro období 2007-2013

zplom5. Priority financování v Jihočeském kraji

zplom6. Konkrétní návrh čerpání finančních prostředků z fondů EU

Rámcová osnova:

I. Úvod

II. Literární rešerše

III. Cíl - možnosti čerpání finančních prostředků ze Strukturálních fondů EU a priority financování v Jihočeském kraji

Metody - analýza, srovnávání, studium původní dokumentace, zobecňování případně další

Hypotéza - práce vychází z předpokladu, že v současné době je velká pozornost věnována možnostem čerpání finančních prostředků z fondů Evropské unie. Z tohoto důvodu bylo vytvořeno několik operačních programů, které se zaměřují na jednotlivé problémové oblasti v regionech. Využití těchto operačních programů vede k naplňování jednotlivých cílů a priorit v Jihočeském kraji.

IV. Popis strukturálních fondů EU a operačních programů pro období 2007-2013

V. Priority financování v Jihočeském kraji

VI. Konkrétní návrh čerpání finančních prostředků z fondů EU

VII. Závěr

VIII. Summary

IX. Přehled použité literatury

X. Přílohy

Rozsah grafických prací: dle potřeby
Rozsah pracovní zprávy: 50 - 70 stran
Forma zpracování diplomové práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

Internetové informační zdroje:

<http://www.strukturalnifondy.cz> - přehled strukturálních fondů EU, regionálních a tematických operačních programů, aktuálních výzev k předkládání nabídek

<http://www.mmr.cz> - publikace o strukturální politice EU

<http://www.rr-jihozapad.cz> - regionální operační program NUTS II Jihozápad

Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. Eva Cudlínová, CSc.
Katedra strukturální politiky EU a rozvoje venkova

Datum zadání diplomové práce: 26. února 2008
Termín odevzdání diplomové práce: 30. dubna 2010

v.r. Hrabánková
prof. Ing. Magdaléna Hrabánková, CSc.
děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZEMĚLSKÁ FAKULTA
studijní oddělení
Studentská 13
370 05 České Budějovice

Cudlínová
doc. Ing. Eva Cudlínová, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 27. února 2008

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svoji diplomovou práci vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, v souladu s § 47 b zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění, souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

České Budějovice dne 29.4.2010

Hana Hrbáčková

Poděkování

Velmi ráda bych poděkovala paní Doc. Ing. Evě Cudlínové, CSc., za vstřícné jednání a vedení diplomové práce a za poskytnutí připomínek a cenných rad. Dále bych chtěla poděkovat pracovníkům krajského úřadu Jihočeského kraje, kteří mi poskytli potřebné informace a za jejich ochotnou spolupráci. Poslední poděkování patří ostatním, kteří mi pomohli a bez nichž by bylo velmi obtížné diplomovou práci zpracovat.

Obsah:

1	ÚVOD	8
2	TEORETICKÁ ČÁST.....	10
2.1	Popis Regionální politiky Evropské unie pro období 2007-2013	10
2.1.1	Regionální politika Evropské unie	10
2.1.2	Principy regionální a strukturální politiky Evropské unie	12
2.1.3	Klíčové strategické programové dokumenty politiky soudržnosti.....	13
2.1.4	Cíle regionální politiky EU.....	14
2.1.4.1	Cíl Konvergence.....	14
2.1.4.2	Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	14
2.1.4.3	Cíl Evropská územní spolupráce.....	15
2.1.5	Regiony pro regionální politiku	16
2.2	Popis fondů EU a operačních programů pro období 2007 – 2013.....	18
2.2.1	Fondy Evropské unie.....	18
2.2.1.1	Strukturální fondy (SF – Structural Funds).....	18
2.2.1.2	Fond Soudržnosti (jinak také Kohezní fond – Cohesion Fund)	20
2.2.1.3	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD – European Agricultural Fund for Rural Development)	20
2.2.1.4	Evropský rybářský fond (EFF – European Fisheries Fund).....	21
2.2.1.5	Komunitární programy	22
2.2.1.6	Fondy předvstupní pomoci	22
2.2.1.7	Evropský Fond solidarity (EUSF - The European Union Solidarity Fund) ...	23
2.2.1.8	Finanční nástroje regionální politiky	24
2.2.2	Programy fondů Evropské unie.....	26
2.2.2.1	Operační programy.....	26
3	CÍLE, HYPOTÉZA A METODICKÝ POSTUP	27
3.1	Cíle práce	27
3.2	Hypotéza	27
3.3	Metodický postup.....	27
4	PRAKTICKÁ ČÁST	29
4.1	Charakteristika Jihočeského kraje.....	29
4.1.1	Socio-ekonomický profil Jihočeského kraje.....	29
4.1.1.1	Sídelní struktura	29
4.1.1.2	Průmysl, zemědělství.....	29
4.1.1.3	Cestovní ruch	30
4.1.1.4	Školství a vzdělávání.....	30

4.1.1.5	Sociální služby	30
4.1.1.6	Dopravní, energetická a informační infrastruktura.....	30
4.1.1.7	Životní prostředí.....	31
4.1.1.8	Zahraniční vztahy.....	32
4.2	Rozvojový potenciál a prosperita Jihočeského kraje.....	32
4.2.1	SWOT Analýza Jihočeského kraje.....	33
4.2.1.1	Silné stránky	33
4.2.1.2	Slabé stránky.....	34
4.2.1.3	Příležitosti.....	34
4.2.1.4	Ohrožení	34
4.3	Priority Jihočeského kraje.....	35
4.3.1	Ekonomický rozvoj a znalostní ekonomika.....	35
4.3.2	Lidské zdroje a sociální soudržnost.....	36
4.3.3	Dostupnost a infrastruktura.....	37
4.3.4	Rozvoj urbánních prostorů	38
4.3.5	Venkovský prostor	39
4.3.6	Cestovní ruch, přírodní a kulturní atraktivity	39
4.3.7	Efektivní veřejná správa a modernizace institucí.....	40
4.3.8	Životní prostředí.....	41
4.4	Operační programy a možnosti financování priorit Jihočeského kraje z těchto programů	41
4.4.1	Operační program podnikání a inovace (OPPI).....	42
4.4.1.1	Možnosti financování priorit JčK z OPPI.....	43
4.4.2	Operační program Životní prostředí (OPŽP).....	44
4.4.2.1	Možnosti financování priorit JčK z OPŽP.....	45
4.4.3	Operační program Doprava (OPD)	46
4.4.3.1	Možnosti financování priorit JčK z OPD	48
4.4.4	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OPVK)	48
4.4.4.1	Možnosti financování priorit JčK z OPVK.....	50
4.4.5	Operační program Výzkum a vývoj pro inovace (OPVaVpI)	50
4.4.5.1	Možnosti financování priorit JčK z OPVaVpI.....	51
4.4.6	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ)	52
4.4.6.1	Možnosti financování priorit JčK z OPLZZ	53
4.4.7	Regionální operační program NUTS II Jihozápad (ROP NUTS II).....	54
4.4.7.1	Možnosti financování priorit JčK z ROP NUTS II JZ.....	55
4.4.8	Integrovaný operační program (IOP)	55
4.4.8.1	Možnosti financování priorit JčK z IOP	56
4.4.9	Operační program rybářství	57
4.4.9.1	Možnosti financování priorit Jihočeského kraje z OP Rybářství.....	58
4.4.10	Operační program Přeshraniční spolupráce ČR - Bavorsko.....	58
4.4.10.1	Možnosti financování priorit JčK z OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko.....	59
4.4.11	Operační program Přeshraniční spolupráce ČR - Rakousko	60

4.4.11.1	Možnosti financování priorit JčK z OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko	60
4.4.12	Shrnutí a zhodnocení možností financování priorit JčK.....	61
4.5	Životní prostředí jako jedna z priorit JčK.....	65
4.5.1	Operační cíle priority Životní prostředí.....	66
4.5.2	Analýza čerpání z OPŽP.....	67
4.5.2.1	Čerpání z jednotlivých os OPŽP na prioritu Životní prostředí	68
4.5.2.2	Shrnutí analýzy	72
5	ZÁVĚR.....	73
6	SUMMARY	75
7	PŘEHLED POUŽITÉ LITERATURY	76

1 Úvod

Česká republika se v roce 2004 stala členskou zemí Evropské Unie (EU) a aktivně se tak podílí na komunitárních politikách, pokrývajících celé spektrum činností Unie. Jednou z významných oblastí ovlivňujících vnitrozemské dění je politika hospodářské a sociální soudržnosti (HSS). Tato politika, nazývaná také regionální, má již dlouhou tradici a dlouhodobě usiluje o úspěšnou konvergenci a trvale udržitelný růst všech regionů a členských zemí. Po často velmi složitých jednáních se vyvinula do současné podoby, přičemž se dá předpokládat, že tato podoba ještě není konečná. Diskuse o jejím budoucím uspořádání i nadále pokračují. Nyní se Česká republika (ČR) stává, díky své relativně nižší ekonomické vyspělosti, vysokým příjemcem pomoci a země čerpá ve druhém programovém období (první období 2004-2006 bylo pouze zkrácené) ze strukturálních fondů EU nemalé finanční prostředky. Současný rámec je sedmiletý a začal rokem 2007. Mnohé projekty byly již podpořeny před samotným přijetím do EU v rámci fondů předvstupní pomoci.

Startem nového programového období došlo z hlediska naplňování cílů regionální politiky v Jihočeském kraji k významnému mezníku. Toto období představuje možnost efektivního využití dalších finančních prostředků, které pro rozvoj Jihočeského kraje poskytne Evropská unie. Získání těchto prostředků by mělo vést k dalšímu rozvoji regionu jako celku a v konečném důsledku i ke zkvalitňování života občanů Jihočeského kraje. S novým programovým obdobím souvisí také vznik nových koncepcí regionálního rozvoje, které Jihočeský kraj zpracovává v samostatné působnosti. Tyto koncepce, pořízené coby strategické dokumenty pro rozvoj jednotlivých prioritních oblastí, jsou pak podkladem pro klasifikaci vnitřních charakteristik kraje na silné a slabé stránky a určují, které vnější jevy mohou pro další rozvoj Jihočeského kraje představovat příležitosti a hrozby.

V diplomové práci se zaměřuji na Jihočeský kraj jako region, vymezuji jeho priority a naznačuji možnosti jejich financování v aktuálním programovém období 2007-2013. Z důvodu značného množství operačních programů a jednotlivých prioritních os, ze kterých lze využít pomoc při financování priorit Jihočeského kraje na straně jedné, a relativně omezené kapacitě diplomové práce na straně druhé, není možné konkrétně zhodnotit a zanalyzovat všechny dané priority. Podrobnější analýza se

proto bude týkat oblasti životního prostředí, jako jednomu z velmi preferovaných rozvojových cílů co do objemu finančních prostředků i politických cílů.

První část diplomové práce je věnována popisu regionální politiky v celém jejím kontextu, její hlavní úloze, principům a cílům. Zmíněny jsou také klíčové národní programové dokumenty, z kterých pochází nastavení celého systému a vymezeny regiony z hlediska jejich regionálního členění dle jednotné nomenklatury územních statistických jednotek.

Druhá část diplomové práce je věnována fondům EU a operačním programům pro současné programové období 2007-2013. Konkrétním popisem jednotlivých fondů jsou vymezeny jejich hlavní úlohy a účel využití. V jednoduchosti jsou taktéž popsány programy fondů EU. Širšímu rozboru operačních programů je věnována jedna z dalších kapitol. Dále je stručně porovnáno minulé programové období 2004-2006 se současným a to pro lepší pochopení problematiky současného nastavení systému.

V praktické části je pak představen socio-ekonomický profil Jihočeského kraje jako regionu. Posouzen rozvojový potenciál kraje a jeho prosperita v jednotlivých oblastech. Rozvojový potenciál vychází ze SWOT analýzy, ve které jsou uvedeny silné a slabé stránky kraje a je poukázáno na možné příležitosti, na které je třeba se zaměřit a ohrožení, která mohou mít na rozvoj kraje negativní vliv. Dále jsou popsány hlavní priority Jihočeského kraje a možnosti jejich dalšího rozvoje, který povede k naplnění stanovených cílů a záměrů v tomto regionu. Poté je navázáno na jednu z předchozích částí a hlouběji popsána současná nabídka operačních programů (dále jen OP). Následuje analýza, které priority je možné z těchto konkrétních OP financovat.

Poslední část je věnována bližšímu představení jedné z hlavních priorit Jihočeského kraje - Životní prostředí, vymezení jednotlivých operačních cílů a konkrétně na ní znázorněno dosavadní čerpání finančních prostředků z jednotlivých os operačního programu Životní prostředí. Zhodnocení výsledků pak povede k získání odpovědi na otázku, zda je tato priorita naplňována v souladu se záměrem Jihočeského kraje v této oblasti.

2 Teoretická část

2.1 Popis Regionální politiky Evropské unie pro období 2007-2013

Česká republika se stala dne 1. 5. 2004 plnoprávným členským státem Evropské unie¹. Evropská unie je politická a ekonomická unie, kterou tvoří 27 evropských států². Mezi základní principy Evropské unie patří vytvoření společného trhu, hospodářské a měnové unie, podpora rozvoje a růstu hospodářství, zaměstnanosti, konkurenceschopnosti a zlepšování životní úrovně a kvality životního prostředí [1].

Evropská unie usiluje o dosažení dvou důležitých cílů – harmonického rozvoje v zemích EU a hospodářské a sociální soudržnosti, čímž prokazuje svou solidaritu s nejméně rozvinutými regiony [2].

2.1.1 Regionální politika Evropské unie

Jednou ze základních a významných politik Evropské unie je regionální politika. Evropská unie touto politikou usiluje o snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje různých regionů členských států. Jedná se tedy o praktickou formu solidarity bohatších regionů s těmi méně rozvinutými v rámci Unie [3].

V EU je regionální politika prováděna na několika úrovních, a sice na nadnárodní úrovni (regionální politika prováděná relativně nezávisle přímo EU), národní úrovni (silně diferencovaná regionální politika uskutečňovaná jednotlivými členskými zeměmi, postupně však přejímající některá společná pravidla) a regionální úrovni (ve většině zemí, dlouhodobě posilována) [4].

Prostřednictvím této politiky chce Evropská unie přispět k rozvoji zaostávajících regionů, k restrukturalizaci průmyslových oblastí, které se ocitly v obtížné situaci, k ekonomické diverzifikaci venkovských oblastí, kde je zemědělství na ústupu, či k revitalizaci zanedbaných městských čtvrtí. Hlavním cílem je vytváření pracovních míst. Jedním slovem se jedná o posílení hospodářské, sociální i územní „soudržnosti“

¹ Evropská unie vznikla z Evropského společenství v roce 1993 na základě Smlouvy o Evropské unii, známější jako Maastrichská smlouva.

² Státy EU - Dánsko, Irsko, Spojené království, Řecko, Španělsko, Portugalsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko, Slovensko, Slovinsko, Rumunsko, Bulharsko, Belgie, Česko, Estonsko, Finsko, Francie, Itálie, Lucembursko, Německo, Nizozemsko, Rakousko a Švédsko

Unie. Tato politika solidarity není prázdným slovem. Konkrétně regionální politika pomáhá lidem najít práci a žít lépe ve vlastní zemi, regionu, čtvrti nebo vesnici. Díky ní přibližují dálnice, rychlostní železnice nebo letiště okrajové regiony k hlavním centrům hospodářského růstu. Ve vzdálených regionech vznikají malé a střední podniky, v bývalých průmyslových lokalitách s velkým znečištěním se zlepšuje životní prostředí, na venkově zakořeňuje informační společnost, a služby pro vzdělávání a využití volného času se usazují v okrajových částech měst. Není to ale politika charity – nespočívá pouze v přerozdělování zdrojů, ale především ve vytváření zdrojů nových. Je to rovněž politika výměny znalostí a technologií, zkušeností a jednoduše vytváření sítí spolupráce napříč celou Evropou (5, str. 3) [5].

Regionální politika patří mezi tzv. komunitární neboli koordinované politiky³. Cíle a priority regionální politiky Evropské unie se mění s vývojem Společenství a jsou definovány vždy nově na určité programové období (6, str.1) [6].

V tomto programovém období Evropská unie realizuje cíle, které reagují a jsou zaměřeny na nejzávažnější problémy členských států a přistupujících zemí. Členské země zpracovávají programové dokumenty, ve kterých je stanoven rozpočet a jsou definovány a nastaveny nové cíle a priority, jichž se v daném období snaží dosahovat a naplňovat v souladu se základními strategickými dokumenty EU. Délka programového období je v současné době sedm let. Poslední programové období bylo v letech 2004-2006 a navazující období probíhá v letech 2007-2013 tzn. nyní (6, str. 5) [6].

Celý programovací mechanismus začíná u Evropské komise⁴, která vytyčí cíle regionální politiky, které obecným způsobem definují, jakým způsobem, jakými prostředky a do kterých regionů budou směřovat finanční prostředky. Zároveň definuje i výši jednotlivých příspěvků a jejich rozložení v průběhu programového období. Jakmile jsou cíle definovány, postupuje jednání k nalezení shody mezi EU a jednotlivými členskými státy (6, str. 6) [6].

³Těžiště a naplňování spočívá v členských státech, zatímco orgány Evropské unie dbají na její koordinaci a správné provádění.

⁴ Evropská komise - DG Regio (z francouzského Direction générale de la politique régionale) je Generální ředitelství EK pro regionální politiku. Cílem je přispívat svou činností k posilování ekonomické, sociální a teritoriální soudržnosti a dosáhnout snížení rozdílů v úrovni mezi regiony a členskými zeměmi. Členské státy odpovídají za realizaci regionální politiky EU (neboli politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU) právě Generálnímu ředitelství pro regionální politiku.

2.1.2 Principy regionální a strukturální politiky Evropské unie

Regionální a strukturální politika a v podstatě i využívání strukturálních fondů vychází z několika základních (operačních principů) [7]:

Princip koncentrace - spočívá v tom, aby prostředky z fondů byly využívány pouze k realizaci předem stanovených cílů, co nejučelněji. Jde tedy o snahu věnovat největší prostředky do regionů s největšími problémy.

Princip partnerství - zahrnuje úzkou spolupráci mezi Komisí a odpovídajících orgánů na národní, regionální a místní úrovni určených členským státům pro všechny etapy programů.

Princip programování - podává časový rozvrh pro alokaci pomoci. Konec programovacího období se shoduje s finančními perspektivami pro celkový rozpočet Společenství. Klade se důraz na komplexní přístup k řešení problémových regionů. Prostředky fondů jsou alokovány na základě víceletých a více-oborových programů.

Princip adicionality (doplňkovosti) - stanovuje, že prostředky vynakládané ze společného rozpočtu EU mají pouze doplňovat ostatní veřejné výdaje a nikoli je nahrazovat. V podstatě jde o spolufinancování schválených projektů. Členské státy musí poskytnout finanční informace potřebné k ověření adicionality při vytváření plánů a pak pravidelně během poskytování pomoci.

Princip monitorování a vyhodnocování - jde o průběžné sledování a vyhodnocování prováděných opatření a celkové efektivnosti vynakládaných prostředků. Jedná se o velmi důslednou kontrolu nejen věcného, ale i finančního plnění projektu. Před schválením projektu je vyžadováno podrobné hodnocení jeho dopadů, pak následuje průběžné monitorování realizace projektu a nakonec zhodnocení skutečných přínosů.

Princip solidarity - vychází ze základní filozofie celého integračního procesu. Hospodářsky vyspělejší státy svými příspěvky do společného rozpočtu financují rozvoj států ekonomicky méně rozvinutých.

Princip subsidiarity - v podstatě jde o to, aby byly jednotlivé cíle plněny na co nejnižší možné úrovni rozhodování, pokud je možno toto plnění na dané úrovni uspokojivě zajistit. Tento princip je zakotven v Maastrichtské smlouvě.

2.1.3 Klíčové strategické programové dokumenty politiky soudržnosti

Za účelem nalezení shody mezi EU a jednotlivými členskými státy mohou státy zpracovat tzv. Národní rozvojový plán (NRP), který je pohledem daného státu na možnosti veřejných podpor a který prošel schválením ve vládě. Jedná se o dokument, který v našem případě Česká republika zpracovává dobrovolně a není ze strany Evropské unie požadován [8].

Evropská komise tedy po úzké spolupráci s členskými státy navrhne obecné strategické zásady Společenství pro soudržnost, které schvaluje Rada Evropské unie. Pro toto programové období byly tyto zásady schváleny Radou Evropské unie dne 6. října 2006. Na základě NRP a v souladu s těmito strategickými obecnými zásadami každý členský stát předkládá Národní strategický referenční rámec (NSRR). Tento dokument je nový typ nástroje pro systém programování, který platí pro období 2007-2013. Nejde o nástroj řízení, nýbrž definuje zejména priority a opatření, na které by členská země chtěla v daném období využít finanční prostředky ze strukturálních fondů EU a Fondu Soudržnosti. Je zde popsán celkový mechanismus a struktura čerpání fondů EU včetně popisu jednotlivých operačních programů. Při přípravě tohoto základního programového a strategického dokumentu spolupracují jednotlivé členské státy se svými partnery a Komisí. Evropská komise má po jeho přijetí tři měsíce na to, aby vznesla případné připomínky [9].

Východiskem pro zpracování návrhu Národního strategického referenčního rámce byl NRP ČR, jenž byl vzat na vědomí usnesením Vlády České republiky č. 175/2006. Analytická část NSRR se zaměřuje na identifikaci klíčových silných stránek České republiky pro posilování její konkurenceschopnosti, stejně tak jako problematických míst a slabých stránek, které mohou stát v cestě udržitelnému růstu ekonomiky i společnosti. Strategie se opírá o klíčové evropské domácí strategické dokumenty (Strategie udržitelného rozvoje, Strategie hospodářského růstu, Strategie regionálního rozvoje pro léta 2007 – 2013 a další platné resortní a regionální strategie). Zpracování NSRR ČR 2007 – 2013 vychází z povinností členského státu definovaných v Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999 [10].

2.1.4 Cíle regionální politiky EU

V rámci nové architektury politiky soudržnosti EU v letech 2007-2013 byli Evropskou komisí stanoveny následující tři cíle, které jsou společné pro všechny státy Evropské unie a k jejichž dosažení má v evropském střednědobém rozpočtovém rámci (tzv. finanční perspektiva) prostřednictvím strukturálních fondů a Fondu soudržnosti vyčleněno 347 miliard EUR (graf 1, tabulka 1). Jedná se o cíle konvergence, regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a evropská územní spolupráce [11].

2.1.4.1 Cíl Konvergence

Smyslem tohoto Cíle je zlepšování podmínek a podpora aktivit, které povedou ke zvyšování úrovně nejméně rozvinutých členských států a regionů EU. Podpora regionů s hrubým domácím produktem (HDP) na obyvatele nižším než 75 % průměru EU (pod Konvergenci spadá celá Česká republika vyjma regionu hl. města Prahy). Podpora Evropského fondu pro regionální rozvoj, zaměřeného na modernizaci a diverzifikaci ekonomické struktury členských států a regionů, rozšíření a zlepšení základní infrastruktury a na ochranu životního prostředí. Podpora evropského sociálního fondu zaměřeného na zlepšení kvality a schopnosti institucí trhu práce, vzdělávacích systémů, sociálních a ošetrovatelských služeb, zvýšení investic do lidského kapitálu, adaptace veřejné správy, posílení administrativní kapacity národních a regionálních správ (8, str. 13)[8].

2.1.4.2 Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Smyslem tohoto Cíle je pokračování v posilování konkurenceschopnosti a přitažlivosti regionů pomocí inovačních projektů. Regionální programy pro regiony a orgány regionální správy podporující ekonomické změny v průmyslových, městských a venkovských oblastech. Určeno i pro státy s HDP na obyvatele nad 75 % průměru EU (v České republice se jedná pouze o region hl. město Praha).

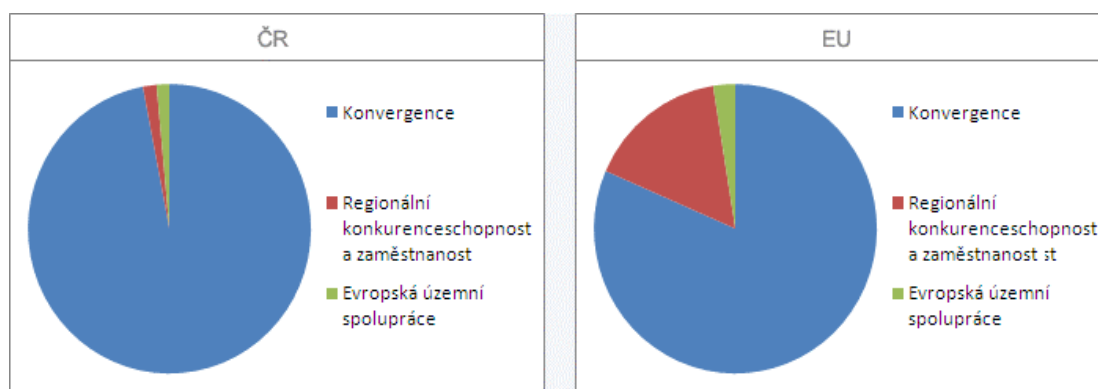
Oblastmi intervence jsou inovace a ekonomika založená na znalostech, životním prostředí a předcházení rizik, dostupnost a služby základního ekonomického významu tj. posilování prvků Lisabonské a Göteborgské strategie⁵ (8, str. 13) [8].

2.1.4.3 Cíl Evropská územní spolupráce

Smyslem je posilování příhraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce prostřednictvím společných místních a regionálních iniciativ, také však podpora výzkumu a výměna zkušeností mezi regiony a jednotlivými členskými zeměmi navzájem (pod tento Cíl spadá celá Česká republika, včetně Prahy) (8, str. 13) [8].

Jak vyplývá z popisu výše uvedených cílů, bere Evropská regionální politika za základní kritérium pro oprávněnost výši HDP na jednoho obyvatele. Z prostředků vyčleněných pro cíl Konvergence mohou čerpat regiony, jejichž HDP na obyvatele je nižší než 75 % průměrné hodnoty všech evropských regionů⁶. Za základ se přitom berou tzv. regiony soudržnosti NUTS II (8, str. 13) [8].

Graf 1: Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle politiky HSS v období 2007 – 2013

Zdroj: Leták Regionální politika Evropské unie Základní fakta

⁵ Strategie představují scénář pro komplexní hospodářskou, sociální a ekologickou obnovu Evropské unie. Ekonomický záměr - vytvořit vysoce konkurenceschopnou ekonomiku, sociální záměr - dosáhnout plné zaměstnanosti a zdokonalit sociální soudržnost a ekologický záměr - uskutečňovat udržitelný rozvoj. Obsahuje ucelený a vzájemně se podporující soubor opatření, formulovaných tak, aby se zvýšila výkonnost Unie, aniž by byla ohrožena sociální soudržnost a aniž by bylo znehodnoceno životní prostředí. Tato opatření mají vytvořit podmínky pro plné využití potenciálu Unie, pro nepřerušovaný růst, který nebude ohrožován inflací. Mají zajistit sociálně soudržnou společnost a zajistit, aby se investice do životního prostředí a udržitelný rozvoj vzájemně posilovaly.

⁶ Z cíle Konvergence jsou oprávněny čerpat ještě regiony, které trpí tzv. statistickým efektem, tj. regiony původních zemí EU, které mají HDP na obyvatele vyšší než 75 % EU25, ale nižší než 75 % průměru EU15. Toto kritérium se však v České republice nevyskytuje.

Tabulka 1: Celkový přehled finančních prostředků

Cíl	Fondy pro EU		Fondy pro ČR	
Konvergence	283 mld. EUR (cca 7082,80 mld. Kč)	81,54%	25,88 mld. EUR (cca 730,00 mld. Kč)	96,98%
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	54,96 mld. EUR (cca 1385,40 mld. Kč)	15,95%	419,09 mld. EUR (cca 11,73 mld. Kč)	1,56%
Evropská územní spolupráce	8,72 mld. EUR (cca 218,55 mld. Kč)	2,52%	389,05 mld. EUR (cca 10,97 mld. Kč)	1,46%
Celkem	347 mld. EUR	100,00%	26,69 mld. EUR (cca 752,70 mld. Kč)	100%

Zdroj: Brožura Regionální politika Evropské unie, Základní fakta

Pozn.: přepočet dle směnného kurzu 1 EUR = 28,20 CZK

2.1.5 Regiony pro regionální politiku

Každý členský stát EU má za sebou samostatný vývoj územněsprávního členění respektujícího přirozené potřeby státní správy a obyvatel. Z toho důvodu existuje v Evropské unii 27 různých systémů správního členění, což omezuje možnosti vzájemného statistického a ekonomického srovnávání regionů pro účely politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Pro statické monitorování a analýzy ekonomické a sociální situace v regionech byla proto v roce 1988 zavedena jednotná nomenklatura územních statistických jednotek (NUTS). Na jejím základě jsou dle počtu obyvatel definovány tři hlavní úrovně regionálního členění území: NUTS I., NUTS II., NUTS III (tabulka 2) [12].

Tabulka 2: Úrovně regionálního členění území

Úroveň	Doporučený minimální počet obyvatel	Doporučený maximální počet obyvatel
NUTS I.	3 000 000	7 000 000
NUTS II.	800 000	3 000 000
NUTS III.	150 000	800 000

Zdroj: www.strukturalni-fondy.cz

ČR byla historicky tradičně dělena na kraje odpovídající úrovni NUTS III., avšak kvůli vstupu do Evropské unie musela zavést mezi stát a kraje ještě jeden stupeň členění odpovídající úrovni NUTS II tzv. regiony soudržnosti. Právě na úrovni NUTS II. je totiž směřována podpora z fondů EU v cíli Konvergence a částečně též Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Kromě tří úrovní NUTS ještě existují dvě nižší úrovně územněsprávního statistického členění (tabulka 3), které

však již nejsou určující pro rozdělení prostředků z fondů EU. Jedná se o tzv. místní administrativní jednotky (LAU) [12].

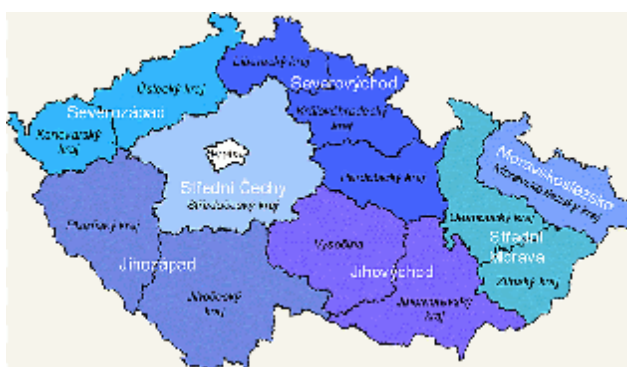
Tabulka 3: Členění území České republiky

Úroveň	Název	Jednotek
NUTS I.	Stát	1
NUTS II.	Regiony soudržnosti	8
NUTS III.	Kraje	14
LAU I.	Okresy	76 + 15 pražských obvodů
LAU II.	obce	6249

Zdroj: www.strukturalni-fondy.cz

Mapa 1 níže ukazuje skladbu 14 krajů (NUTS III) rozdělených do 8 regionů soudržnosti (NUTS II). Praha převyšuje ekonomickými ukazateli výrazně ostatní části naší republiky a proto nesplňuje kritéria pro příjem prostředků z finančně nejobjemnějšího cíle politiky soudržnosti Konvergence (konvergence znamená sblížení), jenž je určen na přeměnu ekonomiky méně vyspělých regionů a států Společenství ve výkonnější a přibližování úrovně rozvoje různých částí Evropské unie. Praha jako území, jehož HDP překračuje 75 % průměru Evropské unie, je oprávněna čerpat z cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Z evropských fondů plyne do hlavního města České republiky menší objem finančních prostředků, než do zbytku našeho státu, jelikož Praha má značnou ekonomickou dynamiku a nízkou nezaměstnanost i bez pobídek EU [11].

Mapa 1 - 14 krajů České republiky rozdělených podle NUTS II regionů soudržnosti

Zdroj: www.rr-jihozapad.cz

2.2 Popis fondů EU a operačních programů pro období 2007 – 2013

2.2.1 Fondy Evropské unie

Fondy Evropské unie představují hlavní nástroj realizace evropské politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Zahrnují širokou škálu nástrojů finanční a technické pomoci. Slouží především k podpoře hospodářského růstu členských států, zlepšování vzdělanosti jejich obyvatel a snižování sociálních nerovností. Některé nástroje také pomáhají kandidátským zemím při přípravě na jejich vstup do Evropské unie [13].

Evropská unie disponuje těmito hlavními fondy:

2.2.1.1 Strukturální fondy (SF – Structural Funds)

Tvoří jádro regionální a strukturální politiky EU. Jsou určeny pro chudší nebo jinak znevýhodněné regiony (např. venkovské a problémové městské oblasti, upadající průmyslové oblasti, oblasti s geografickým nebo přírodním znevýhodněním, jako například ostrovy, hornaté oblasti, řídké osídlené oblasti a pohraniční regiony). Finanční prostředky ze strukturálních fondů jsou čerpány v rámci několikaletých cyklů a na základě definovaných jasných cílů a priorit. Podpora ze strukturálních fondů není poskytována plošně, ale liší se v závislosti na vyspělosti daného území. Intenzita pomoci je rozdělena v závislosti na výši HDP, strukturálních změnách a dalších problémech do tří cílů [14]:

Cíl 1 – Povzbuzování rozvoje a strukturálních změn regionů, jejichž rozvoj zaostává do tohoto cíle spadají regiony, jejichž HDP na obyvatele je nižší než 75% průměru HDP na obyvatele EU,

Cíl 2 – Podpora hospodářské a společenské přeměny oblastí, jež čelí strukturálním obtížím

nárok mají regiony procházející sociálně-ekonomickými změnami, upadající venkovské oblasti, městské oblasti v nesnázích a oblasti závislé na rybolovu,

Cíl 3 – Podpora přizpůsobování a modernizace politik a systémů vzdělávání, školení a zaměstnanosti

nárok mají všechny regiony, které nespádají do Cíle 1.

Mezi strukturální fondy patří:

Evropský sociální fond (ESF – European Social Fund)

Je finanční nástroj EU pro investice do lidí. Od roku 1957 využívá principu společného financování, kterým podporuje aktivity členských států směřující ke zlepšení perspektiv lidí při hledání práce a získávání požadovaných kvalifikací. ESF financuje ze zdrojů EU pomoc členským státům při plnění společně odsouhlasených cílů, které směřují k získání většího počtu a lepších pracovních míst. Jeho posláním je předcházet nezaměstnanosti a bojovat s ní, umožnit pracovní síle v Evropě a evropským podnikům takové zázemí, které by jim umožnilo využít nových příležitostí a zároveň by je ochránilo před problémy na trhu práce. Pomáhá rozvíjet schopnosti jednotlivých lidí, zejména těch, kteří mají zvláštní problémy s hledáním práce, udržením zaměstnání nebo návratem na pracoviště po dlouhé nepřítomnosti. Může také poskytovat potřebnou podporu, když se lidé s těmito změnami vyrovnávají. Poskytuje podporu členským státům při zavádění nových aktivních politik a systémů určených k boji se základními příčinami nezaměstnanosti a pro zvýšení kvalifikace. Tuto podporu poskytuje podle konkrétních požadavků regionů, které čelí mimořádným problémům [15].

Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF – European Regional Development Fund)

Jeho cílem je směřovat finanční podporu do regionů EU pod Cílem 1 a 2, jejichž rozvoj zaostává, napomáhat jejich rozvoji a odstraňovat závažné ekonomické a sociální rozdíly. ERDF přispívá na rozvoj infrastruktury, zakládání a růst malých a středních podniků a na další rozvojové aktivity v postižených městských a venkovských oblastech. Obecné oblasti podpory z ERDF jsou:

- a) investice
- b) infrastruktura
- c) podpora místního rozvoje, zaměstnanosti, malého a středního podnikání v problémových regionech
- d) podpora služeb pro podniky, hlavně v oblastech řízení, studií a výzkumů trhu a služeb společných pro více podniků
- e) financování převodu technologií, hlavně shromažďování a šíření informací, společnou organizaci mezi podniky a výzkumnými zařízeními a financování

zavádění inovací v podnicích, zlepšení přístupu podniků k financím a půjčkám vytvářením a rozvíjením vhodných finančních nástrojů, vytvoření infrastruktury s rozsahem vhodným pro místní rozvoj a rozvoj zaměstnanosti.

Dále ERDF přispívá na oblasti:

Rozvoj konkurenceschopnosti a trvale udržitelného investování podniků, zvýšení přitažlivosti regionů, výzkum a technologický vývoj, zavádění nových technologií a inovací, přispívajících k regionálnímu rozvoji, rozvoj informační společnosti, rozvoj investic do cestovního ruchu a kultury, včetně ochrany kulturního a přírodního dědictví, pokud tyto investice vytváří trvale udržitelné pracovní příležitosti, ochrana a zlepšování životního prostředí, rovnost mužů a žen v oblasti zaměstnanosti⁷ [16].

2.2.1.2 Fond Soudržnosti (jinak také Kohezní fond – Cohesion Fund)

Je na rozdíl od strukturálních fondů určený na podporu rozvoje chudších států, nikoli regionů. Byl zřízen v roce 1993 Maastrichtskou smlouvou a v současné době pomáhá všem 12 novým členským státům, Řecku, Portugalsku a Španělsku. Nárok na pomoc z fondu má stát, který nedosáhl 90 % průměru HDP Evropské unie a který realizuje program „hospodářské konvergence“. Fond spolufinancuje velké infrastrukturní projekty v oblasti ochrany životního prostředí a trans-evropských dopravních sítí (dálnice a silnice I. třídy, železnice, vodní doprava, řízení silniční, železniční, říční, námořní a letecké dopravy, městská doprava při dodržování zásad udržitelného rozvoje), dále má přispívat k zajištění posunu podporovaných států k rozpočtové stabilitě, vyžadované Hospodářskou a měnovou unií, aniž by se omezovaly rozsáhlé investice, jež jsou v uvedených oblastech nutné. Řídícím orgánem Fondu soudržnosti je v České republice Ministerstvo pro místní rozvoj, které koordinuje dva zprostředkující orgány fondu – Ministerstvo životního prostředí a Ministerstvo dopravy [17].

2.2.1.3 Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD – European Agricultural Fund for Rural Development)

EAFRD je finanční nástroj na podporu rozvoje venkova, který spadá do společné zemědělské politiky EU. Prostředky z tohoto fondu slouží ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví, zlepšení životního prostředí a krajiny

⁷ Nařízení rady (ES) č. 1783/1999 o Evropském fondu pro regionální rozvoj

nebo kvality života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova. V ČR jsou z něj hrazeny projekty předložené do tzv. Programu rozvoje venkova ČR, jehož řídicím orgánem je Ministerstvo zemědělství ČR, zprostředkujícím subjektem je Státní zemědělský intervenční fond. Podle nařízení Rady (ES) 1290/2005 ze dne 21. června 2005 o financování společné zemědělské politiky proběhlo rozdělení dosavadního Zemědělského orientačního a záručního fondu na dva:

- Evropský zemědělský záruční fond – financování tržních a dalších opatření
- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD) – financování programů rozvoje venkova

Národní strategický plán rozvoje venkova 2007-2013 vychází z hlavních strategických priorit EU pro léta 2007-2013 s důrazem na zvyšování ekonomického růstu, vytváření nových pracovních příležitostí a trvale udržitelný rozvoj. Program rozvoje venkova ČR je programovým dokumentem pro čerpání prostředků z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova na období 2007-2013 [18].

2.2.1.4 Evropský rybářský fond (EFF – European Fisheries Fund)

Je v období 2007-2013 finančním nástrojem na podporu rybolovu, který spadá do společné rybářské politiky EU. Od roku 2007 nahradil předchozí Finanční nástroj na podporu rybolovu (FIFG). Hlavním cílem fondu je zajištění trvale udržitelného rozvoje evropského rybolovu a akvakultury. EFF podporuje projekty vedoucí k vyšší konkurenceschopnosti a k ochraně a zlepšování životního prostředí. Jsou z něj financovány aktivity týkající se mořského i vnitrozemského rybolovu (např. odbahňování rybníků), podporovány investice na modernizaci zpracovatelského průmyslu, modernizace plavidel, podpora likvidace už nedostačujících plavidel, zlepšování akvakultury a uvádění na trh. Objem vyčleněných prostředků v rámci EFF je 3,8 miliard EUR. Členské státy musely vypracovat strategický plán pro rybolov, v jehož rámci je finanční pomoc EFF v jednotlivých členských zemích rozdělována. Národní strategický plán pro oblast rybářství na období 2007-2013 představuje cíle a priority rybářského podnikání i systému rybářského obhospodařování volných vod v České republice do roku 2013. V rámci ČR je řídicím orgánem Ministerstvo zemědělství ČR, zprostředkujícím subjektem je Státní zemědělský intervenční fond [19].

2.2.1.5 Komunitární programy

Komunitární programy jsou finanční nástroje EU, které jsou financovány přímo ze společného evropského rozpočtu. Jejich hlavním cílem je prohlubování spolupráce mezi jednotlivými členskými státy na řešení společných problémů v oblastech spojených s politikami Společenství. Na rozdíl od známějších strukturálních fondů jsou tyto programy určeny pro všechny členské státy Společenství nezávisle na výši dosaženého HDP a pro Českou republiku tak představují trvalý zdroj finančních prostředků i v dalších rozpočtových obdobích. Z komunitárních programů je možné financovat aktivity v oblastech vzdělávání (např. Integrovaný akční program celoživotního vzdělávání⁸, Mládež v akci, Evropa pro občany), výzkum a inovace (např. 7. rámcový program pro vědu a výzkum⁹, Eurostars), kultura (např. Kultura 2007, Media 2007), podnikání (např. CIP – Komunitární Rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace), životní prostředí (např. LIFE+ atd. Komunitární programy jsou vždy víceleté a poskytují pouze investiční podporu. Nutnou podmínkou pro získání podpory je u většiny komunitárních programů vytvoření partnerství mezi několika subjekty z různých států. Cíle, metody a formy spolupráce by měly přesáhnout lokální, regionální nebo národní zájmy [20].

2.2.1.6 Fondy předvstupní pomoci

Od roku 2007 procházejí předvstupní finanční prostředky EU přes jednotný nástroj a to Nástroj předvstupní pomoci (dále jen IPA – Instrument for Pre-accession Assistance). Tento nový nástroj předvstupní pomoci nahrazuje řadu programů a finančních nástrojů Společenství pro kandidátské země a potenciální kandidátské země, a sice programy PHARE, PHARE CBC, ISPA, SAPARD a CARDS a finanční nástroj pro Turecko. V letech 2007-2013 může být v rámci tohoto nástroje vyčerpáno celkem 11,5 miliardy EUR.

Pomoc je poskytována v rámci pěti složek:

- pomoc při transformaci a budování institucí;
- přeshraniční spolupráce (s členskými státy EU a s ostatními zeměmi);

⁸ zahrnuje čtyři vnořené programy: COMENIUS pro všeobecné školní vzdělávací aktivity na nižších stupních škol; ERASMUS pro vzdělávací a pokročilé školicí aktivity na vysokoškolské úrovni; LEONARDO DA VINCI pro všechny ostatní aspekty odborného vzdělávání a přípravy; a GRUNDTVIG pro vzdělávání dospělých.

⁹ je hlavním finančním nástrojem, kterým EU podporuje výzkumné a vývojové aktivity ve stěžejních vědeckých oblastech, pro toto programovací období byl 7. rámcový program rozdělen do čtyř základních komponentů evropského výzkumu: Cooperation; Ideas; People a Capacities

- regionální rozvoj (doprava, životní prostředí a hospodářský rozvoj);
- rozvoj lidských zdrojů (rozvoj lidského kapitálu a boj proti sociálnímu vyloučení);
- rozvoj venkova.

Země, které jsou příjemci v rámci IPA, jsou rozděleny do dvou skupin:

- kandidátské země (Chorvatsko, Turecko a bývalá jugoslávská republika Makedonie), které mohou čerpat prostředky v rámci všech pěti složek;
- potenciální kandidátské země západního Balkánu (Albánie, Bosna a Hercegovina, Černá Hora, Srbsko, Kosovo podle rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 1244/99), které mohou čerpat prostředky pouze v rámci prvních dvou složek [21].

2.2.1.7 Evropský Fond solidarity (EUSF - The European Union Solidarity Fund)

Fond solidarity Evropské unie byl zřízen, aby bylo možné v případě přírodních katastrof pomoci postiženým regionům a aby s nimi mohla Evropa vyjádřit svou solidaritu. Jeho zřízení bylo odezvou na rozsáhlé povodně v zemích střední Evropy, k nimž došlo v létě roku 2002. Během své existence byl fond využit při 26 katastrofách, k nimž patřily záplavy, lesní požáry, zemětřesení, sopečná erupce, bouře i období katastrofálního sucha. Doposud fond podpořil 20 různých evropských zemí částkou přesahující 1,5 miliardy EUR. Fond solidarity Evropské unie může poskytnout finanční pomoc členským státům i zemím, které se nacházejí v procesu přístupových jednání, a to v případě rozsáhlejších přírodních katastrof, pokud celková přímá škoda způsobená danou pohromou přesáhne 3 miliardy EUR (v cenách roku 2002) nebo 0,6 % HNP dané země, přičemž se bude přihlížet k nižší částce. Pomoc může obdržet rovněž sousední členský stát či přistupující země, pokud byly zasaženy toutéž katastrofou, i když částka poškození uvedeného limitu nedosahuje. Ve výjimečných případech mohou být z fondu prostředky uvolněny rovněž pro regionální katastrofu neobvyklého rozsahu, jež zasáhne většinu obyvatel daného regionu a má vážné a trvalé následky pro hospodářskou stabilitu a životní podmínky dané oblasti. Tyto případy Komise posuzuje jednotlivě. Roční rozpočet Fondu solidarity EU činí 1 miliardu EUR. Cílem fondu je doplňovat veřejné finanční prostředky příslušných členských států postižených katastrofou, aby bylo možné provést tyto nezbytné záchranné akce [22]:

- okamžitá obnova zničené infrastruktury a provozů v energetickém, vodárenském,

- kanalizačním a telekomunikačním sektoru, jakož i v dopravě, zdravotnictví a vzdělávání;
- poskytnutí dočasného ubytování a zajištění služeb k pokrytí okamžitých potřeb postiženého obyvatelstva;
 - okamžité zajištění preventivní infrastruktury a přijetí opatření k ochraně kulturního dědictví;
 - vyčištění oblastí zasažených katastrofou včetně přírodních oblastí

Fond solidarity EU nebyl zřízen proto, aby hradil veškeré náklady související s přírodními katastrofami. V zásadě se omezuje na nepojistitelné škody a nekompensuje například osobní ztráty. Prostředky na dlouhodobá opatření, jako je například rozsáhlá rekonstrukce, hospodářská obnova, preventivní opatření, lze rovněž čerpat z jiných nástrojů, především strukturálních fondů a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova [22].

2.2.1.8 Finanční nástroje regionální politiky

Efektivní fungování Strukturální a kohezní politiky EU v programovacím období 2007-2013 není spojeno pouze s aktivitami provázejícími přijetí NSRR, jednotlivých operačních programů či dalších programových dokumentů, ale je zde snaha o součinnost mezi Evropskou komisí a Evropskou investiční bankou při realizaci záměrů Strukturální a kohezní politiky a to prostřednictvím tří nových společných iniciativ zaměřených na investice, růst a pracovní místa v členských zemích a jejich regionech (23, str. 3) [23]. Těmito novými iniciativami jsou:

JASPERS (Joint Assistance in Supporting Projects in European Regions)

JASPERS usiluje o rozvoj spolupráce ve smyslu propojování expertízy a zdrojů a jejich mnohem systematictější organizaci s cílem pomáhat členským státům při implementaci Strukturální a kohezní politiky EU v rámci jejich teritorií. Smyslem iniciativy je nabídnout služby, které budou pomáhat především regionálním a místním autoritám a institucím při přípravě hlavních projektů a projektových dokumentů, které jsou předkládány Evropské komisi. JASPERS zahrnuje partnerství mezi Evropskou komisí (jejím Generálním ředitelstvím pro regionální politiku), Evropskou investiční bankou (EIB) a Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj (EBRD). Nabízí technickou pomoc, za níž nebudou příjemci v jednotlivých

členských státech uhrazovat žádné náklady a která bude nabízena od raných fází projektového vývoje. Iniciativa zaměřuje své aktivity na velké projekty podporované fondy EU (23, str. 3) [23].

JEREMIE (Joint European Resources for Micro-to-Medium Enterprises)

JEREMIE představuje iniciativu Evropské komise, připravenou společně s EIB a Evropským investičním fondem (EIF). Jejím smyslem je podpořit zvýšení přístupu k financím pro rozvoj mikro-, malých a středních firem v regionech EU. Tato iniciativa byla oficiálně zahájena v říjnu 2005 v Bruselu (23, str. 4) [23].

JESSICA (Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas)

JESSICA představuje iniciativu Evropské komise ve spolupráci s EIB a Radou Evropské rozvojové banky (CEB) a jejím smyslem je podpora udržitelné míry investic, růstu a pracovních míst v městských oblastech EU. JESSICA nabízí možnost využití výhody externí expertízy a umožní větší přístup k úvěrovému kapitálu pro účely podpory rozvoje měst, včetně úvěrů pro sociální bydlení v případě, že je tento druh podpory vhodný a odpovídající (23, str. 5) [23].

Tabulka 4 pro jednoduchost znázorňuje výčet fondů EU rozdělených dle jejich fungování ve dvou po sobě jdoucích programových obdobích. Tabulka ukazuje změny, které nastaly v možnostech využívání prostředků jednotlivých fondů, také jejich přeměnu či sloučení v rámci jiných finančních nástrojů (6, str. 2) [6].

Tabulka 4 – Přehled fondů EU a jejich členění

FONDY EU		
RODINA FONDŮ	PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2004-2006	PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2007-2013
Strukturální fondy	Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF)	Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF)
	Evropský sociální fond (ESF)	Evropský sociální fond (ESF)
	Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond (EAGGF)	ne
	Finanční nástroj pro řízení rybolovu (FIFG)	ne
Fond soudržnosti (CF)	ano	ano
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)	ne	ano
Evropský rybářský fond (EFF)	ne	ano
Komunitární programy	ano	ano

Fondy předvstupní pomoci	PHARE	IPA
	SAPARD	
	ISPA	
Fond solidarity (EUSF)	ano	ano
Finanční nástroje regionální politiky	ne	JASPERS
		JEREMIE
		JESSICA

Zdroj: Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013

2.2.2 Programy fondů Evropské unie

Členské země EU mohou využívat zdroje evropských fondů pouze na základě vypracovaných a schválených operačních programů, které se vždy nově připravují pro každé programové období. Při čerpání finanční podpory fondů EU je odpovědnost za řízení a správné využívání těchto peněz přesunuta do pravomoci členského státu. Ten zřizuje další instituce a orgány, které se zabývají jednotlivými činnostmi nezbytnými k tomu, aby se peníze z fondů dostaly k příjemcům podpory, tedy k samotným realizátorům projektů [15].

2.2.2.1 Operační programy

Operační program je základním strategickým dokumentem finanční a technické podpory pro konkrétní tématickou oblast např. zaměstnanost a sociální věci nebo konkrétní region soudržnosti např. Jihozápad, který zpracovávají členské země EU. V operačních programech jsou podrobně popsány cíle a priority, kterých chce členská země v dané oblasti dosáhnout v aktuálním programovém období. Najdeme v nich popis oblastí podpory, na které je možné čerpat prostředky ze strukturálních fondů. Nechybí také uvedení výčtu těch, kteří mohou o finanční prostředky žádat (6, str. 8) [6].

V letech 2007-2013 bude mít Česká republika k dispozici více jak 773 miliard korun z evropských fondů. Dotace budou administrovány prostřednictvím 24 operačních programů (příloha 1). Ty jsou rozděleny na [24]:

- Tématické operační programy.
- Regionální operační programy.
- Operační program pro Prahu.
- Operační program podporující přeshraniční spolupráci.

3 Cíle, hypotéza a metodický postup

3.1 Cíle práce

Cílem této práce je zhodnocení možností, kterých může Jihočeský kraj jako region využít pro získání finančních prostředků ze strukturálních fondů vyčleněných Evropskou unií pro Českou republiku na jednotlivé priority rozvoje. Priority pro Jihočeský kraj jsou vyhodnoceny a zakotveny v základním střednědobém dokumentu Program rozvoje kraje (PRK) zpracovaném Krajským úřadem v Českých Budějovicích. Hodnocení možností bude dále podrobněji analyzováno na příkladu podpory životního prostředí.

3.2 Hypotéza

Hypotéza ověřuje tvrzení, že čerpání fondů EU vede k naplňování priorit stanovených v koncepci rozvoje Jihočeského kraje.

3.3 Metodický postup

Teoretický přehled je zpracován ze sekundárních pramenů. Jednotlivé informace jsou získány zejména z odborné literatury převážně českých autorů, která se týkala oblasti Regionální politiky Evropské unie a strukturálních fondů pro nové programové období 2007-2013. Množství informací je též čerpáno z internetových stránek zaměřených přímo na danou problematiku a Evropskou unií.

Spolupráce s Jihočeským krajem jako institucí probíhala na základě rozhovorů s jednotlivými pracovníky, kteří se zabývají problematikou evropských záležitostí, pracovníků regionálního rozvoje a jednáním se samotným vedoucím oddělení pro přípravu programu rozvoje kraje. Tento primární pramen je stěžejní pro získávání informací o jednotlivých prioritách Jihočeského kraje. Na základě těchto rozhovorů, jednání a zapůjčených podkladů je utvořen komplexní pohled na Jihočeský kraj jako region, jeho budoucí prosperitu, hlavní priority a možnosti jejich financování s využitím evropských peněz. Na základě tohoto pohledu je vytvořena představa o současné, ale i minulé situaci a jeho cílech.

Zároveň bylo získáno mnoho cenných informací, které byly základem pro zpracování

práce. Tato metoda poskytuje bezprostřední a komplexní výpovědi a díky tomu nedochází k jistým nedorozuměním, dále pak umožňuje pokládat doplňující otázky a v případě nejasností dochází k okamžitému řešení.

Další doplňující informace k této práci jsou získány formou studia vnitřních dokumentů veřejně přístupných jednotlivými řídicími a zprostředkujícími orgány pro jednotlivé programy např. jednotlivá Ministerstva ČR, Státní fond životního prostředí, agentura CzechInvest.

4 Praktická část

4.1 Charakteristika Jihočeského kraje

4.1.1 Socio-ekonomický profil Jihočeského kraje

Jihočeský kraj leží při jižní hranici České Republiky s Rakouskem a Spolkovou republikou Německo. Má rozlohu 10 057,3 km², což je 12,8 % rozlohy České republiky. Převážná část území leží v nadmořské výšce 400 - 600 m. n. m [26].

4.1.1.1 Sídlní struktura

V kraji žije 631 434 obyvatel (stav ke dni 30. 6. 2007), hustota obyvatel je nejnižší v ČR (62,6 osob/km²). Jihočeský kraj se sídlem v Českých Budějovicích je vymezen územím okresů České Budějovice, Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Písek, Prachatice, Strakonice a Tábor. Jihočeský kraj patří v rámci ČR mezi málo urbanizovaná území. V současnosti má celkem 623 obcí, z toho 52 se statutem města. Jihočeský kraj se svou ekonomickou vyspělostí, měřenou HDP na obyvatele, řadí mezi průměrné regiony ČR, míra nezaměstnanosti je však dlouhodobě nižší. Na tvorbě HDP v ČR se kraj podílí pouze 5,5 %. Kraj dlouhodobě vykazuje nízkou nezaměstnanost, která je výrazně pod průměrem jak republikovým, tak EU 25. Riziko nezaměstnanosti je výrazně diferencováno podle věku a vzdělání.

4.1.1.2 Průmysl, zemědělství

Jihočeská ekonomika je do značné míry založena na využívání místních surovinových zdrojů, což podmiňuje rozvoj dřevařského a papírenského průmyslu, sklářského a keramického průmyslu a průmyslu stavebních hmot. Výrazně se prosadil potravinářský průmysl zpracovávající produkty místního zemědělství – pivovarnictví, mlékárenský a masný průmysl. V současnosti jsou nejvýznamnějšími odvětvími zpracovatelský průmysl, obchod a podnikatelské činnosti. Jihočeský kraj je dlouhodobě vnímán především jako zemědělská oblast s rozvinutým rybníkářstvím a lesnictvím. Zemědělství se významně podílí na údržbě a tvorbě krajiny. Lesní hospodářství plní v kraji významnou ekonomickou, krajinotvornou a rekreační funkci, která vytváří podmínky pro rozvoj cestovního ruchu. Fenomémem Jihočeského kraje je také rybářství s dlouholetou tradicí.

4.1.1.3 Cestovní ruch

Cestovní ruch v Jihočeském kraji je podmíněn bohatou a rozmanitou strukturou přírodního i kulturního dědictví a opírá se o fungující lázeňství, různé formy zimní i letní turistiky, městské a venkovské památkové rezervace, lidovou architekturu, tradiční slavnosti a výstavy. Rozvoj cestovního ruchu je územně diferencovaný s výraznou sezónností, přičemž je limitován nedostatečně rozvinutou základní a doplňkovou infrastrukturou, nevyhovující dopravní dostupností, omezeným rozsahem a kvalitou služeb atd.

4.1.1.4 Školství a vzdělávání

Vzdělanost obyvatelstva Jihočeského kraje se zvyšuje. Zařízení školské soustavy mají dostatečnou kapacitu, byla provedena optimalizace sítě středních škol. V kraji se postupně vytváří systém celoživotního vzdělávání. Pro další vzdělávání lze využívat školská zařízení jako polyfunkční vzdělávací centra. Určitým problémem pro růst kraje jsou nízká znalost cizích jazyků a malé dovednosti obyvatel v používání informačních technologií.

4.1.1.5 Sociální služby

Na území kraje se nacházejí sociální zařízení pro seniory, pro tělesně a mentálně postižené i pro osoby, které se nacházejí v sociální nouzi. Rozvoj sociálních služeb se nově zaměřuje na uplatnění terénních služeb, které by měly ve velké míře nahradit chybějící kapacity v ústavní sociální péči. Síť zdravotnických ambulantních zařízení je dostatečná. Stav některých veřejných zdravotnických a sociálních zařízení vyžaduje rozsáhlé rekonstrukce. Z důvodu stárnutí populace lze v blízké budoucnosti předpokládat růst významu zdravotních a sociálně-zdravotních služeb a zajištění přiměřené dostupnosti a kvality všech jejich druhů a typů.

4.1.1.6 Dopravní, energetická a informační infrastruktura

Infrastruktura v tomto kraji se postupně zlepšuje, přesto je úroveň a kvalita infrastruktury v rámci ČR spíše na podprůměrné úrovni. Stále není dosaženo stavu plného využití relativně výhodné dopravní polohy kraje a existence evropských dopravních tras. K důležitým rozvojovým investicím v oblasti silniční infrastruktury patří výstavba dálnice D3 a na ni navazující rychlostní komunikace R3, výstavba rychlostní komunikace R4, postupné zlepšování parametrů stávajících silnic I., II. a

III. třídy. V rámci zajištění dobré dopravní obslužnosti kraje je preferována veřejná doprava před individuální automobilovou dopravou, rozvíjejí se integrované dopravní systémy a rozšiřují se systémy MHD. K oživení využívání železniční sítě přispějí investice zaměřené na výstavbu pátevní osy sever-jih (část IV. tranzitního železničního koridoru) Praha – Linec v odpovídajících parametrech evropských koridorů. V oblasti vodohospodářské infrastruktury bude potřebná další modernizace a rekonstrukce vodárenské sítě včetně dobudování spojek a provedení přeložek a zejména dokončení sítě kanalizací a ČOV v menších obcích. Na území kraje se nachází národní energetický zdroj - Jaderná elektrárna Temelín (JETE). Mezi energetické rozvojové možnosti lze zařadit např. výstavbu plynovodů, dálkového horkovodu JETE – Č. Budějovice, spalovny tuhého komunálního odpadu, vedení el. energie VVN 110 kV, kaskádu malých vodních elektráren na řece Vltavě a Otavě. S ohledem na podmínky Jihočeského kraje lze zvýšit využití energie z biomasy a z dalších obnovitelných zdrojů energie. Telekomunikační infrastruktura (mobilní technologie, vysokorychlostní internet) se rozvíjí nerovnoměrně, proto je nutné usilovat o zlepšení její dostupnosti a o pokrytí celého území kraje touto infrastrukturou vč. rozvoje e-governmentu ve všech obcích.

4.1.1.7 Životní prostředí

Stav životního prostředí je uspokojivý, mj. i díky existenci velkoplošných a maloplošných chráněných území. Přestože se kraj vyznačuje stabilní a rozmanitou krajinou, stále existuje řada problematických oblastí s nutností jejich komplexního řešení. Podíl vodních ploch na celkové rozloze Jihočeského kraje je nejvyšší v ČR. Vzhledem k rozsáhlým povodním v roce 2002 a 2006 je třeba řešit ochranu před povodněmi prostřednictvím účinnějších protipovodňových opatření a podporou krizového managementu. Odpadové hospodářství v kraji je charakteristické poklesem produkce nebezpečných odpadů. Převažujícím způsobem zneškodňování odpadů je skládkování, což může v budoucnu představovat problém (tlak legislativy na ukončení skládkování). Sanace starých ekologických zátěží probíhají pomalu.

4.1.1.8 Zahraniční vztahy

Jihočeský kraj spolupracuje s ostatními kraji v Asociaci krajů ČR, intenzivnější spolupráce však probíhá se sousedními kraji. Jihočeský kraj spolu s krajem Plzeňským tvoří region soudržnosti NUTS II Jihozápad, který realizuje Regionální operační program pro období 2007–2013. V rámci cíle Evropská územní spolupráce – přeshraniční část (dříve iniciativa Společenství Interreg III.A, dnes Cíle 3) se rozvíjí spolupráce na česko-rakouské a česko-bavorské hranici. Na území Jihočeského kraje působí dva euroregiony – Euroregion Silva Nortica a Euroregion Šumava. Zásadní důležitost pro další rozvoj Jihočeského kraje mají intenzivní přeshraniční vztahy s Horním a Dolním Rakouskem a Dolním Bavorskem, a to jak na úrovni kraje, tak i jednotlivých měst a obcí. Dále Jihočeský kraj navázal kontakty se švýcarským kantonem Bern, Košickým samosprávným krajem, francouzskou Bretaní a působí i v několika mezinárodních organizacích a sdruženích. Kraj má zastoupení také v Bruselu.

4.2 Rozvojový potenciál a prosperita Jihočeského kraje

Prosperita a konkurenceschopnost Jihočeského kraje vychází z jeho rozvojového potenciálu. Tento rozvojový potenciál, který je obšírněji popsán v dokumentu **Program rozvoje kraje**, tvoří především:

- flexibilní obyvatelé, kteří jsou ochotni více rozvíjet své znalosti a dovednosti a pružně reagují na příležitosti generované rozvojem znalostní ekonomiky,
- poměrně nízká míra kriminality a vytváření podmínek pro bezpečné prostředí v tomto kraji včetně krizového managementu,
- kulturně-sociální prostředí kraje, které je pozitivně ovlivněno hodnotami plynoucími z tradic kraje a sociální soudržnosti obyvatel,
- síť pracovišť výzkumu a vývoje v tradičních i nově se vyvíjejících oborech,
- vyšší aktivita podnikatelského sektoru (malé a střední podniky), která umožňuje využít schopnosti obyvatel a rozšiřuje výčet podnikatelských činností na území kraje,
- kvalitní dopravní dostupnost,
- dostupnost vody, energií, médií a informací nezbytných k realizaci rozvojových aktivit,

- rozmanitost přírody a krajiny, kulturního dědictví a specifík kraje zabezpečujících rozvoj cestovního ruchu,
- venkovské oblasti s jejich ekonomickými, sociálními a kulturními aktivitami, které zajišťují stabilizaci osídlení,
- města a jejich zázemí, která jsou prostřednictvím vzájemné sítě vazeb motorem socioekonomického rozvoje kraje.

Plné využití rozvojového potenciálu kraje by mělo vést k dlouhodobému a stabilnímu ekonomickému růstu, který bude respektovat principy udržitelného rozvoje ve všech jeho dimenzích, tj. ekonomické, sociální a environmentální. Tento růst přispěje ke snižování regionálních rozdílů v rámci kraje alepší pozici Jihočeského kraje mezi regiony ČR a Evropské unie.

Rozvojem kraje se prohlubuje pocit sounáležitosti, pocit spokojenosti a hrdosti obyvatel. Cílem rozvoje Jihočeského kraje je tedy zvýšení konkurenceschopnosti založené na zlepšování podmínek pro investice, podnikání a rozvoj cestovního ruchu při zachování přitažlivosti a jedinečnosti území jako bezpečného a dobrého místa pro život obyvatel, a to při respektování zásad udržitelného rozvoje.

4.2.1 SWOT Analýza Jihočeského kraje

SWOT analýza Jihočeského kraje je uvedena v základním střednědobém dokumentu **Program rozvoje Jihočeského kraje** pro období 2007-2013. Analýza klasifikuje vnitřní charakteristiky kraje na silné a slabé stránky a určuje, které vnější jevy mohou pro další rozvoj JČK představovat příležitosti anebo hrozby. Celá analýza je součástí přílohy 2, zde jsou uvedeny pouze vybrané ukazatele silných a slabých míst.

4.2.1.1 Silné stránky

- výhodná geografická poloha v centru Evropy,
- vysoký rozvojový potenciál cestovního ruchu,
- dlouhodobě nízká míra nezaměstnanosti,
- nízká úroveň kriminality v rámci ČR,
- tradice v rybníkářství,
- potenciál biomasy jako obnovitelné suroviny,
- silniční a železniční síť tvořící základní předpoklad pro dobrou obslužnost a

dostupnost,

- přítomnost vysokých škol (Jihočeská univerzita, Vysoká škola technická) a ústavů Akademie věd ČR
- proces transformace sítě zdravotnických zařízení – nemocnic,

4.2.1.2 Slabé stránky

- sezónně nevyvážená nabídka cestovního ruchu,
- neexistující dopravní napojení na TEN-T – dálnice D3 a nedobudované rychlostní silnice R3 a R4,
- nevyhovující technický stav některých regionálních železničních tratí,
- nízký podíl technicky vzdělaných absolventů vysokých škol a chybějící pracovní síla pro technické pozice,
- nízké využití obnovitelných zdrojů energie, především travní a dřevní biomasy,
- nevhodné využití zemědělské půdy,

4.2.1.3 Příležitosti

- rozvoj podnikatelských služeb zejména specializovaných¹⁰,
- rozvoj služeb spojených s cestovním ruchem a lázeňstvím,
- podpora rozvoje bytové výstavby a modernizace stávající zástavby
- rozšíření stávajících a budování nových přeshraničních dopravních komunikací a technických sítí,
- vybudování dálnice D3, rychlostní komunikace R3 a dokončení modernizace IV. tranzitního železničního koridoru v ose Eurokoridoru sever-jih, včetně výstavby nové tratě České Budějovice – Linz,
- dokončení Vltavské vodní cesty a její využití pro rekreační plavbu a příležitostnou vodní dopravu,
- využití vhodných bývalých vojenských objektů (brownfields),
- zlepšování kvality a dostupnosti veřejných služeb,

4.2.1.4 Ohrožení

- nedostatečně atraktivní podnikatelské prostředí ovlivněné nepřehlednou a komplikovanou legislativou,

¹⁰ Informační služby o nových technologiích a postupech, o nových podnikatelských příležitostech, služby s oblasti podpory zavádění inovačních postupů v podnicích apod.

- prohlubování socioekonomických disparit uvnitř kraje a zhoršování dostupnosti služeb, pracovních příležitostí a dopravní dostupnosti ve venkovském prostoru,
- zpomalení výstavby a nedokončení dálnice D3, rychlostní komunikace R3 a odklad dokončení komunikace R4,
- pomalá výstavba IV. železničního koridoru z důvodu nedostatku finančních zdrojů,
- pomalé zavádění managementu cestovního ruchu,
- nesoulad mezi rozvojovými záměry a zájmy ochrany přírody,
- pokračující způsob hospodaření s odpady převážně skládkováním;
- urbanizace volné krajiny,

4.3 Priority Jihočeského kraje

Kraj v samostatné působnosti pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o komplexní rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Jedná se zejména o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče, dopravy, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku. K plnění tohoto základního úkolu zpracovává dlouhodobé rozvojové dokumenty, mezi kterými má své prvotní postavení základní střednědobý dokument **Program rozvoje Jihočeského kraje**. Nejdůležitější částí tohoto dokumentu je rozvojová strategie, která poukazuje na hlavní priority regionu a jejímž hlavním smyslem je dosáhnout rozvoje konkurenceschopnosti Jihočeského kraje posilováním atraktivity jeho území. V dalším textu stručně charakterizují jednotlivé priority Programu rozvoje Jihočeského kraje.

4.3.1 Ekonomický rozvoj a znalostní ekonomika

Cílem je rozvoj podnikatelského prostředí, posilování konkurenceschopnosti podnikatelských subjektů a využívání kapacit výzkumu a vývoje jako zdroje inovací podnikatelského sektoru.

Rozvoj podnikatelského prostředí na území Jihočeského kraje dává předpoklad dlouhodobé prosperity. Je předpokladem aktivního přístupu k podnikání a měl by motivovat stávající podnikatele dále rozvíjet své aktivity a podporovat další osoby k podnikání. Podnikatelský sektor vytváří stabilní poptávku po pracovních místech.

Rozvoj podnikatelských aktivit závisí především na dostupnosti kvalitní infrastruktury pro podnikání tzn., že pozornost je věnována rozvoji průmyslových parků a podnikatelských center a inkubátorů, včetně nezbytných napojení, které mohou poskytovat zázemí a doprovodné služby pro malé a střední podnikatele. Při rozvoji podnikatelské infrastruktury je vhodné zvažovat zapojení stávajících pozemků a objektů označovaných jako brownfields. S rozvojem podnikatelského prostředí souvisí také rozvoj podnikatelských služeb pro podnikatele, prostřednictvím kterého jsou poskytovány informační a poradenské služby v oblasti rozvoje firmy, jejího řízení, marketingu, finanční, účetní a daňové oblasti a jejich zapojení do národních a mezinárodních poradenských a podpůrných sítí.

Posilování konkurenceschopnosti podnikatelských subjektů na místním, národním a evropském trhu je podmíněno schopností využít podnikatelských příležitostí na místním i vnějším trhu a rozvojem inovačního potenciálu podniků.

Rozvoj výzkumných a vývojových kapacit je pro Jihočeský kraj významným segmentem ekonomiky. Na území Jihočeského kraje působí řada vědeckovýzkumných institucí¹¹, které se zabývají rozvojem jednotlivých odvětví. Příznivé podmínky jsou zejména pro rozvoj výzkumu v oblasti udržitelného rozvoje, biologie a energetických zdrojů (využívání biomasy), což patří mezi dlouhodobé výzkumné priority ČR.

4.3.2 Lidské zdroje a sociální soudržnost

Cílem je rozvoj celoživotního učení, inovativních nástrojů trhu práce, rozvoj sociální infrastruktury a zlepšování kvality zdravotnických a sociálních služeb a jejich optimalizace, podpora volnočasových aktivit (sport, zájmová činnost).

Realizace funkčního systému celoživotního vzdělávání je spojena se vzdělaností a flexibilitou obyvatel kraje a je podmíněna dopravní obslužností území kraje. Proces vzdělávání by měl být zaměřen na získávání znalostí a dovedností, které lze využívat při uplatnění na současném trhu práce s cílem podpory pracovních míst s vysokou potřebou kvalifikace. S tím souvisí také podpora nejnovějších

¹¹ Pracoviště Akademie věd ČR (Ústav systémové biologie a ekologie AV ČR, v.v.i., Biologické centrum AV ČR), pracoviště Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, Výzkumný ústav rybářský a hydrobiologický.

vzdělávacích metod a postupů. Značný důraz je třeba klást na kvalitní jazykové vzdělávání v celém systému celoživotního vzdělávání.

Přestože míra nezaměstnanosti v Jihočeském kraji patří mezi podprůměrné, jsou zde skupiny lidí, kteří mají potíže s uplatněním na trhu práce. Nástrojem pro zlepšení je tvorba poradenských služeb a speciálních rekvalifikačních programů, jejichž pomocí znevýhodněné skupiny nebo dlouhodobě nezaměstnaní získají potřebné dovednosti a znalosti požadované na trhu práce.

Rozvoj sociálních služeb, výstavba a údržba sociálních zařízení i jejich kvalita významně přispívají k naplňování sociální soudržnosti obyvatel kraje. Je podporován rozvoj sítě sociálních zařízení a služeb. Tato síť pak dále přispívá ke snižování rizika vyloučení diskriminovaných skupin a jedinců ze společnosti a podporuje jejich integraci. Na území kraje je nutné zabývat se také sociálně patologickými jevy a to realizací programů prevence.

Volnočasové aktivity, jejich nabídka a možnost realizace patří k ukazatelům kvality života. Podpora se zaměřuje na infrastrukturu (školy a školská zařízení, sportoviště, klubovny atd.) a samotnou realizaci volnočasových aktivit především dětí a mládeže.

4.3.3 Dostupnost a infrastruktura

Cílem je zlepšení stávajícího stavu a budování nové dopravní a technické infrastruktury, zlepšení podmínek dopravy a dopravní obslužnosti.

Jihočeský kraj se vyznačuje relativně výhodnou dopravní polohou a existencí evropských dopravních tras, které představují nevyužití potenciál pro další rozvoj všech druhů dopravy. Jako zásadní pro rozvoj kraje se jeví urychlení tempa dostavby dálnice D3. Pozornost je třeba také věnovat podpoře výstavby a další modernizaci silnic II. a III. třídy, zvláště pak chybějících obchvatů sídel, rozvoji systémů kombinované dopravy a logistiky, modernizaci letiště České Budějovice a dokončení Vltavské vodní cesty¹². Mezi hlavní možnosti rozvoje v oblasti železniční infrastruktury patří výstavba páteřní osy sever-jih (část IV. tranzitního železničního koridoru) Praha – Linec v odpovídajících parametrech evropských koridorů. V oblasti vodohospodářské infrastruktury je třeba zaměřit se na řešení problémů s kvalitou a dostatečnými zdroji pitné vody v případě krizových situací. Ve většině

¹² Dle zákona č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě.

malých obcí do 2000 obyvatel je nevyhovující řešení kanalizace a čištění odpadních vod. Rozvoj technické infrastruktury představuje rekonstrukci a rozvoj energetických sítí a zdrojů na území kraje za účelem zvýšení jejich spolehlivosti a snížení ztrát z energie. Zároveň existuje poměrně velký potenciál biomasy jako obnovitelné suroviny, přičemž její využití je velmi nízké. Významnou součástí rozvoje je podpora ostatních sítí v kraji pro zabezpečení informačních potřeb. Co se týče mobilní vybavenosti Jihočeského kraje, ve srovnání s ostatními kraji v rámci ČR, se pohybuje na průměrné úrovni. Nedostatečná je dostupnost služeb veřejné správy po internetu.

Rozvojové možnosti kraje jsou charakterizovány zajištěním systému dopravní obslužnosti prostřednictvím podpory veřejné dopravy, čímž se oslabí intenzita individuální automobilové dopravy.

4.3.4 Rozvoj urbánních prostorů

Cílem je podpora posilování úlohy měst jako přirozených rozvojových center území se zaměřením na komplexní přístup k řešení jejich specifických problémů.

Významný vliv na hospodářský růst kraje mají města a jejich seskupení. Většina ekonomických aktivit je soustředěna v Českých Budějovicích a v centrech s 20 až 40 tis. obyvateli. Rozvoj měst se zaměřuje na řešení specifických problémů dopravy tzn. infrastrukturu – mosty, lávky, podchody a podjezdy, kruhové objezdy, řízení dopravních systémů, obslužnost a MHD a dále na řešení environmentálních problémů měst, péče o veřejné plochy, zeleň, podporu zdravého způsobu života. Jihočeská města a jejich seskupení vytvářejí urbanizační centra a rozvojové osy, ve kterých je soustředěna většina socioekonomických aktivit kraje. Propojení hospodářsky nejsilnějších center a středně velkých center pomocí infrastrukturních sítí a dopravy (tradiční i ICT) může vést k distribuci rozvojových a inovačních impulsů v prostoru. Rozvoj urbanizovaného území vyžaduje úzkou spolupráci jednotlivých měst např. v oblasti životního prostředí či budování společné obslužní infrastruktury. Společný přístup pak povede ke zvýšení konkurenceschopnosti a atraktivity území v soutěži o investice.

4.3.5 Venkovský prostor

Cílem je zlepšení kvality života na venkově, využívání moderních forem zemědělství, lesnictví a rybářství se současným využitím potenciálu a zachování místních tradic a hodnot krajiny.

Hlavním charakteristickým znakem venkova v tomto kraji je celkově velmi nízká hustota zalidnění a s tím spojený velký podíl ekonomicky slabých obcí s nevyhovující infrastrukturuí vybaveností. Výhodou ekonomické struktury venkova Jihočeského kraje je rozmanitost aktivit směrem ke službám v cestovním ruchu. Aktivity se zaměřují na tvorbu podmínek pro podporu nových pracovních příležitostí se zaměřením na drobnou výrobu, řemesla, navazující zemědělskou nebo lesnickou výrobu a péči o přírodu a krajinu.

4.3.6 Cestovní ruch, přírodní a kulturní atraktivity

Cílem je rozvoj cestovního ruchu se zaměřením na jeho různé druhy se současným využitím potenciálu kulturního dědictví.

Kvalitní infrastruktura pro návštěvníky regionu je nezbytným předpokladem pro rozvoj cestovního ruchu. Podpora se zaměřuje na investice do rozšiřování a zkvalitnění nabídky zařízení cestovního ruchu a spočívá v orientaci na vznik nových a zkvalitňování stávajících stravovacích a ubytovacích zařízení a do rozvoje doplňkové infrastruktury. Významným faktorem pro rozvoj cestovního ruchu je rovněž posilování spolupráce mezi jednotlivými turistickými centry i mezi veřejnými a soukromými subjekty. Podpora této spolupráce bude založena na realizaci společných projektů, na pravidelných konzultacích ohledně rozvojových záměrů i na předávání vzájemných zkušeností v oblasti potřeb. Konkurenceschopnost cestovního ruchu v Jihočeském kraji do značné míry limituje nedostatečné využívání informačních a komunikačních technologií. Proto je třeba zaměřit se na podporu zavádění moderních technologií a přispívat tak k propagaci kraje a ke zvyšování operativnosti podnikatelů v cestovním ruchu v rámci kraje ve vztahu k sousedním i zahraničním regionům.

Úspěšný rozvoj cestovního ruchu je kromě propagace a marketingové podpory závislý taktéž na schopnosti oslovit potenciální návštěvníky cenově příznivou nabídkou služeb. Využití potenciálu cestovního ruchu je spjato s nabídkou

doprovodných služeb spojených především s volnočasovými aktivitami (kultura, sport, poznávání).

Pro rozvoj kraje je významná podpora rekonstrukce historických, kulturních a technických památek. Tato aktivita přispěje nejen ke zvýšení návštěvnosti kraje, ale také ke zvýšení atraktivity těchto památek a jejich využívání. Posilování investic do oprav a rekonstrukcí kulturně-historických památek navíc přispěje ke zvýšení atraktivity jednotlivých měst a obcí jako celku. Nedílnou součástí služeb pro občany i účastníky cestovního ruchu jsou kulturní zařízení. V současné době chybí těmto zařízením kulturně-vzdělávací aktivity a mnohdy i nedostatek kvalifikovaných zaměstnanců.

Rozvoj jednotlivých odvětví cestovního ruchu je do značné míry závislý na způsobech propagace území, včetně využití různých metod marketingové komunikace. Význam spočívá především v přesvědčení návštěvníků o jedinečnosti jihočeského regionu a nabídky v tomto kraji. Propagace bude realizována prostřednictvím reklamy v médiích (rozhlas, televize) a v katalogích.

4.3.7 Efektivní veřejná správa a modernizace institucí

Cílem je zvyšování efektivity fungování veřejné správy s využitím moderních nástrojů managementu, marketingu a komunikace, včetně zlepšování místní či příhraniční spolupráce a partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem.

Pro rozvoj lidských zdrojů ve veřejné správě je nutné vytvořit a posílit výhody spojené s prací ve veřejné správě. Zásadní význam bude mít profesní a osobnostní rozvoj pracovníků, rozvinutí systému dalšího profesního vzdělávání, příprava motivačních programů. Vzdělávání bude zaměřeno na prohlubování manažerských schopností a dovedností s cílem zlepšit služby, které veřejná správa poskytuje obyvatelům kraje.

Transparentnost veřejné správy a její posilování je spojeno s jejím otevřením se veřejnosti. Na krajské a místní úrovni je snaha posílit přímou participaci občanů na rozhodovacím procesu. Řešení problémů místního rozvoje, realizovaná představiteli územní samosprávy a zástupců občanské společnosti, výrazně přispěje k překonání institucionálních a byrokratických bariér a k lepšímu zacílení rozvojových politik a tím dojde ke zvýšení jejich efektivity.

4.3.8 Životní prostředí

Cílem je zabezpečení podmínek dílčích aspektů ochrany životního prostředí a zavedení systému řešení integrovaných rizik.

V oblasti životního prostředí zaznamenal Jihočeský kraj v posledních letech významné zlepšení, nicméně některé problémy přetrvávají nadále. V oblasti vodního hospodářství bude podpora zaměřena na využívání vodních zdrojů a ochranu před povodněmi. Pozornost je věnována problematice znečištění vod z důvodu nedostatečného čištění odpadních vod. Dále je upřena na negativně ovlivněnou kvalitu ovzduší z důvodu rostoucí intenzity automobilové dopravy a nedostatečné využívání obnovitelných zdrojů energie. V oblasti odpadového hospodářství je nutné podporovat perspektivní směry řešení nakládání s odpady a jejich opětovné využití v maximální míře.

Jihočeský kraj se po zkušenostech z povodněmi v roce 2002 zaměřuje na zdokonalování opatření vedoucí k eliminaci rizika povodní a jejich dopadů. V této souvislosti stanovuje cíle ochrany před povodněmi a navrhuje následná opatření do Plánu oblasti povodí Horní Vltavy, dolní Vltavy, povodí Dyje a Otavy.

V oblasti vodohospodářské infrastruktury se podpora zaměřuje na řešení problémů související s kvalitou a zajištěním dostatečného množství vody pro zásobování pitnou vodou. Bude podporováno také řešení kanalizací a čištění odpadních vod v malých obcích do 2000 obyvatel.

4.4 Operační programy a možnosti financování priorit Jihočeského kraje z těchto programů

Pro realizaci konkrétních projektů v jednotlivých oblastech navazujících na priority Jihočeského kraje je k dispozici několik veřejných dotačních zdrojů, částečně financujících náklady spojené s jejich realizací. Formy podpory, její výše, příjemci aj. – to vše jsou již konkrétní náležitosti jednotlivých programů, které se průběžně mění a při přípravě projektů je potřeba znát aktuální znění dotačních programů. Konkrétní dotační programy, s jejichž podporou je možné financovat jednotlivé

priority Jihočeského kraje v období 2007-2013 jsou¹³: OPPI, OPŽP, OPVK, OPD, OPVaVpI, OPLZZ, ROP NUTS II JZ, IOP, OP Rybářství, OP Přeshraniční spolupráce ČR-Bavorsko a OP Přeshraniční spolupráce ČR-Rakousko. V této kapitole specifikuji blíže jednotlivé operační programy. Dále navrhnu možnosti financování priorit Jihočeského kraje z těchto programů, přičemž jednotlivé priority budu přiřazovat konkrétní ose operačního programu.

4.4.1 Operační program podnikání a inovace (OPPI)

Operační program Podnikání a inovace je zaměřený na podporu rozvoje podnikatelského prostředí a podporu přenosu výsledků výzkumu a vývoje do podnikatelské praxe. Podporuje vznik nových a rozvoj stávajících firem, jejich inovační potenciál a využívání moderních technologií a obnovitelných zdrojů energie. Umožňuje zkvalitňování infrastruktury a služeb pro podnikání a navazování spolupráce mezi podniky a vědeckovýzkumnými institucemi.

Z pohledu finančních prostředků je třetím největším českým operačním programem. Z fondů EU je pro něj vyčleněno 3,04 mld. EUR. Rozdělení této částky na jednotlivé roky znázorňuje tabulka 5. O podporu z OPPI mohou žádat podnikatelé, sdružení podnikatelů, výzkumné instituce, vysoké školy a ostatní vzdělávací instituce, neziskové organizace, fyzické osoby, územní samosprávné celky a jimi zřizované a zakládané organizace, CzechInvest, CzechTrade a další. Řídícím orgánem je Ministerstvo průmyslu a obchodu - sekce strukturálních fondů, zprostředkujícím subjektem je agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest. Pro úvěry, záruky a jiné finanční nástroje je zprostředkujícím subjektem Českomoravská záruční a rozvojová banka (ČMZRB). Operační program je financován z ERDF. Program obsahuje 7 prioritních os. Rozdělení znázorňuje tabulka 6.

Tabulka 5: Návrh rozložení finančních prostředků OPPI na jednotlivé roky 2007-2013 v EUR

Rok	Strukturální fondy (ERDF)	Fond Soudržnosti	Celkem
2007	377 345 254	0	377 345 254
2008	395 906 354	0	395 906 354
2009	414 548 594	0	414 548 594

¹³ Operační program Podnikání a inovace; Operační program Životní prostředí; Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost; Operační program Doprava; Operační program Výzkum a vývoj pro inovace; Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost; Regionální operační program NUTS II. Jihozápad; Integrovaný operační program.

2010	434 062 564	0	434 062 564
2011	453 585 440	0	453 585 440
2012	473 037 352	0	473 037 352
2013	492 826 988	0	492 826 988
Celkem 2007-2013	3 041 312 546	0	3 041 312 546

Zdroj: Operační program podnikání a inovace, MPSV ČR

Tabulka 6 – Prioritní osy a oblasti podpory OPPI

Prioritní osa	Oblast podpory
Prioritní osa 1 VZNIK FIREM	1.1 Podpora začínajícím podnikatelům
	1.2 Využití nových finančních nástrojů
Finanční prostředky z EU (v EUR) - 79,1 mil. EUR, tj. 2,6 % OPPI	
Prioritní osa 2 ROZVOJ FIREM	2.1 Bankovní nástroje podpory MSP
	2.2 Podpora nových výrobních technologií, ICT a vybraných strategických služeb
Finanční prostředky z EU (v EUR) - 243 mil. EUR, tj. 8 % OPPI	
Prioritní osa 3 EFEKTIVNÍ ENERGIE	3.1 Zvyšování úspory energie a obnovitelné zdroje energie
Finanční prostředky z EU (v EUR) - 121,6 mil. EUR, tj. 4,0 % OPPI	
Prioritní osa 4 INOVACE	4.1 Zvyšování inovační výkonnosti podniků
	4.2 Kapacity pro průmyslový výzkum a vývoj
Finanční prostředky z EU (v EUR) - 680,2 mil. EUR, tj. 22,4 % OPPI	
Prioritní osa 5 PROSTŘEDÍ PRO PODNIKÁNÍ A INOVACE	5.1 Platformy spolupráce
	5.2 Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů
	5.3 Infrastruktura pro podnikání
Finanční prostředky z EU (v EUR) - 1076,6 mil. EUR, tj. 35,4 % OPPI	
Prioritní osa 6 SLUŽBY PRO ROZVOJ PODNIKÁNÍ	6.1 Podpora poradenských služeb
	6.2 Podpora marketingových služeb
Finanční prostředky z EU (v EUR) - 209,5 mil. EUR, tj. 6,9 % OPPI	
Prioritní osa 7 TECHNICKÁ POMOC	89,6 mil. EUR, tj. 2,9 % OPPI

Zdroj: Operační program podnikání a inovace, MPSV ČR

4.4.1.1 Možnosti financování priorit Jihočeského kraje (dále jen JČK) z OPPI

Tabulka 7 znázorňuje možnosti financování jednotlivých priorit z tohoto programu. Z přehledu je patrné, že z tohoto programu může JČK podporovat prioritu Ekonomický rozvoj a znalostní ekonomika. Na tuto oblast lze čerpat finanční prostředky ze všech prioritních os. Dále je možné z programu financovat prioritu Dostupnost a infrastruktura, zde však pouze z prioritních os 3 a 5.

Tabulka 7 – Možnosti financování priorit JČK z OPPI

Prioritní osa OP	Priorita Jihočeského kraje
1. Vznik firem	<i>Ekonomický rozvoj a znalostní ekonomika</i> -rozvoj podnikatelského prostředí
2. Rozvoj firem	<i>Ekonomický rozvoj a znalostní ekonomika</i> -rozvoj podnikatelského prostředí -posilování konkurenceschopnosti

3. Efektivní energie	<i>Ekonomický rozvoj a znalostní ekonomika</i> -posilování konkurenceschopnosti <i>Dostupnost a infrastruktura</i> - Technická infrastruktura (dopravní, energetická, ostatní sítě)
4. Inovace	<i>Ekonomický rozvoj a znalostní ekonomika</i> -posilování konkurenceschopnosti -rozvoj výzkumných a vývojových kapacit
5. Prostředí pro podnikání a inovace	<i>Ekonomický rozvoj a znalostní ekonomika</i> -rozvoj podnikatelského prostředí -posilování konkurenceschopnosti -rozvoj výzkumných a vývojových kapacit <i>Dostupnost a infrastruktura</i> - Technická infrastruktura (dopravní, energetická, ostatní sítě)
6. Služby pro rozvoj podnikání	<i>Ekonomický rozvoj a znalostní ekonomika</i> -rozvoj podnikatelského prostředí -posilování konkurenceschopnosti

4.4.2 Operační program Životní prostředí (OPŽP)

Operační program životní prostředí je zaměřený na zlepšování kvality životního prostředí a tím i zdraví obyvatelstva. Přispívá ke zlepšování stavu ovzduší, vody i půdy, řeší problematiku odpadů a průmyslového znečištění, podporuje péči o krajinu a využívání obnovitelných zdrojů energie a budování infrastruktury pro environmentální osvětu.

Z pohledu finančních prostředků je druhým největším českým operačním programem. Z fondů EU je pro něj vyčleněno 4,92 mld. EUR (18,4 %). Rozdělení alokace podle let v EUR znázorňuje tabulka 8. Z OPŽP mohou o podporu žádat obce, kraje, státní organizace a podniky, příspěvkové organizace a org. složky obcí, krajů a státu, nestátní neziskové organizace, fyzické osoby, podnikatelé a další. Řídícím orgánem je Ministerstvo životního prostředí, zprostředkujícím subjektem Státní fond životního prostředí (SFŽP). Tento operační program je financován z ERDF a FS. Program obsahuje 8 prioritních os. Rozdělení znázorňuje tabulka 9.

Tabulka 8 – Rozdělení alokace podle let v EUR

Rok	Strukturální fondy (ERDF)	Fond Soudržnosti	Celkem
2007	86 205 245	523 970 060	610 175 305
2008	90 804 359	549 384 640	640 188 999
2009	95 419 735	574 914 162	670 333 897
2010	100 257 642	601 630 760	701 888 402
2011	105 092 757	628 364 549	733 457 306
2012	109 904 133	655 007 331	764 911 464
2013	114 798 341	682 113 384	796 911 725
Celkem 2007-2013	702 482 212	4 215 384 886	4 917 867 098

Zdroj: Operační program životní prostředí, MŽP ČR

Tabulka 9 – Prioritní osy a oblasti podpory OPŽP

Prioritní osa	Oblast podpory
Prioritní osa 1 ZLEPŠOVÁNÍ VODOHOSPODÁŘSKÉ INFRASTRUKTURY A SNIŽOVÁNÍ RIZIKA POVODNÍ	<i>1.1 Snížení znečištění vod</i>
	<i>1.2 Zlepšení jakosti pitné vody</i>
Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) - 1,99 mld. EUR, tj. 40,4 % OPŽP	
Prioritní osa 2 ZLEPŠOVÁNÍ KVALITY OVZDUŠÍ A SNIŽOVÁNÍ EMISÍ	<i>2.1 Zlepšení kvality ovzduší</i>
	<i>2.2 Omezování emisí</i>
Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) - 0,63 mld. EUR, tj. 12,9 % OPŽP	
Prioritní osa 3 UDRŽITELNÉ VYUŽÍVÁNÍ ZDROJŮ ENERGIE	<i>3.1 Výstavba nových zařízení a rekonstrukce stávajících zařízení s cílem zvýšení využívání OZE pro výrobu tepla, elektřiny a kombinované výroby tepla a elektřiny</i>
	<i>3.2 Realizace úspor energie a využití odpadního tepla</i>
Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) - 0,67 mld. EUR, tj. 13,7 % OPŽP	
Prioritní osa 4 ZKVALITNĚNÍ NAKLÁDÁNÍ S ODPADY A ODSTRAŇOVÁNÍ STARÝCH EKOLOG. ZÁTĚŽÍ	<i>4.1 Zkvalitnění nakládání s odpady</i>
	<i>4.2 Odstraňování starých ekologických zátěží</i>
Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) - 0,78 mld. EUR, tj. 15,8 % OPŽP	
Prioritní osa 5 OMEŽOVÁNÍ PRŮMYSLOVÉHO ZNEČIŠTĚNÍ A SNIŽOVÁNÍ ENVIRONMENTÁLNÍCH RIZIK	<i>5.1 Omezování průmyslového znečištění</i>
Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) - 0,06 mld. EUR, tj. 1,2 % OPŽP	
Prioritní osa 6 ZLEPŠOVÁNÍ STAVU PŘÍRODY A KRAJINY	<i>6.1 Implementace a ochrana územní soustavy NATURA 2000</i>
	<i>6.2 Podpora biodiverzity</i>
	<i>6.3 Obnova krajinných struktur</i>
	<i>6.4 Optimalizace vodního režimu krajiny</i>
	<i>6.5 Podpora regenerace urbanizované krajiny</i>
	<i>6.6 Prevence sesuvů a skalních řícení, monitorování geofaktorů a následků hornické činnosti a hodnocení neobnovitelných přírodních zdrojů včetně zdrojů podzemních vod</i>
Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) - 0,60 mld. EUR, tj. 12,2 % OPŽP	
Prioritní osa 7 ROZVOJ INFRASTRUKTURY PRO ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, PORADENSTVÍ A OSVĚTU	<i>7.1 Rozvoj infrastruktury pro realizaci environ. vzdělávacích programů, poskytování environ. poradenství a environ. informací</i>
Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) - 0,04 mld. EUR, tj. 0,9 % OPŽP	
Prioritní osa 8 TECHNICKÁ POMOC	Finanční prostředky z EU (v EUR) - 0,14 mld. EUR, tj. 2,9 % OPŽP

Zdroj: Operační program životní prostředí, MŽP ČR

4.4.2.1 Možnosti financování priorit JČK z OPŽP

Z tabulky 10 je zřejmé, že z tohoto programu jsou nejvíce podporované projekty zaměřené na prioritu Životní prostředí. Na takovéto projekty je možno čerpat

finanční prostředky z téměř všech prioritních os. Kromě priority Životní prostředí lze též financovat projekty zaměřené na prioritu Ekonomický rozvoj a znalostní ekonomika (prioritní osa 2 a 5), prioritu Lidské zdroje a sociální soudržnost (prioritní osa 3 a 7). Pouze z jedné prioritní osy (prioritní osa 6) pak lze financovat též projekty zaměřené na prioritu Rozvoj urbánních prostorů.

Tabulka 10 - Možnosti financování priorit JČK z OPŽP

Prioritní osa OP	Priorita Jihočeského kraje
1. Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní	<i>Životní prostředí</i> -životní prostředí a integrovaný přístup k řešení rizik
2. Zlepšování kvality ovzduší a snižování emisí	<i>Ekonomický rozvoj a znalostní ekonomika</i> -rozvoj podnikatelského prostředí <i>Životní prostředí</i> -životní prostředí a integrovaný přístup k řešení rizik
3. Udržitelné využívání zdrojů energie	<i>Lidské zdroje a sociální soudržnost</i> -rozvoj celoživotního učení <i>Dostupnost a infrastruktura</i> -technická infrastruktura (dopravní, energetická, ostatní sítě) <i>Životní prostředí</i> -životní prostředí a integr. přístup k řešení rizik
4. Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží	<i>Životní prostředí</i> -životní prostředí a integrovaný přístup k řešení rizik
5. Omezování průmyslového znečištění a environmentálních rizik	<i>Ekonomický rozvoj a znalostní ekonomika</i> -rozvoj podnikatelského prostředí <i>Životní prostředí</i> -životní prostředí a integrovaný přístup k řešení rizik
6. Zlepšování stavu přírody a krajiny	<i>Životní prostředí</i> -životní prostředí a integrovaný přístup k řešení rizik <i>Rozvoj urbánních prostorů</i> -řešení vnitřních problémů měst <i>Venkovský prostor</i> -zemědělství -lesnictví -rybářství
7. Rozvoj infrastruktury pro environmentální vzdělávání, poradenství a osvětu	<i>Lidské zdroje a sociální soudržnost</i> -rozvoj celoživotního učení

4.4.3 Operační program Doprava (OPD)

Operační program Doprava je zaměřený na zkvalitnění infrastruktury a vzájemné propojenosti železniční, silniční a říční dopravy v rámci tzv. trans-evropských dopravních sítí (TEN-T). Jedná se tedy o infrastrukturu celostátního významu, v případě silniční infrastruktury jde o dálnice, rychlostní komunikace a silnice I. třídy. Z pohledu finančních prostředků je největším českým operačním programem. Z fondů EU je pro něj vyčleněno 5,77 mld. EUR (21,6 %). Rozdělení alokace podle

fondů a let v EUR znázorňuje tabulka 11. O podporu z OPD mohou žádat vlastníci a správci dotčené infrastruktury, vlastníci drážních vozidel a provozovatelé drážní dopravy, vlastníci překládacích mechanismů u multimodální dopravy a další. Řídícím orgánem je Ministerstvo dopravy ČR – odbor fondů EU, zprostředkujícím subjektem Státní fond dopravní infrastruktury. OPD je financován ze ERDF a FS. Program obsahuje 7 prioritních os. Rozdělení znázorňuje tabulka 12.

Tabulka 11 - Rozdělení alokace podle fondů a let v EUR

Rok	Strukturální fondy (ERDF nebo ESF)	Fond Soudržnosti	Celkem
2007	144 178 837	572 229 657	716 408 494
2008	151 662 639	599 985 014	751 647 653
2009	159 174 961	627 865 900	787 040 861
2010	167 045 895	657 043 197	824 089 092
2011	174 914 962	686 239 266	861 154 228
2012	182 748 693	715 335 948	898 084 641
2013	190 717 663	744 938 571	935 656 234
Celkem 2007-2013	1 170 443 650	4 603 637 553	5 774 081 203

Zdroj: Operační program doprava, MD ČR

Tabulka 12 – Prioritní osy a oblasti podpory OPD

Prioritní osa	Oblast podpory
Prioritní osa 1 MODERNIZACE ŽELEZNIČNÍ SÍTĚ TEN-T	1.1 Železnice (TEN-T)
	1.2 Mobilní železniční prostředky (TEN-T)
Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) - 2,19 mld. EUR, tj. 37,9 % OPD	
Prioritní osa 2 VÝSTAVBA A MODERNIZACE DÁLNIČNÍ A SILNIČNÍ SÍTĚ TEN-T	2.1 Dálnice (TEN-T)
	2.2 Inteligentní dopravní systémy
Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) - 1,61 mld. EUR, tj. 27,8 % OPD	
Prioritní osa 3 MODERNIZACE ŽELEZNIČNÍ SÍTĚ MIMO SÍTĚ TEN-T	3.1 Železnice
Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) - 0,39 mld. EUR, tj. 6,8 % OPD	
Prioritní osa 4 MODERNIZACE SILNIC I. TŘÍDY MIMO TEN-T	4.1 Dálnice (R mimo TEN-T)
	4.2 Státní silnice
	4.3 Inteligentní dopravní systémy
Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) - 1,05 mld. EUR, tj. 18,2 % OPD	
Prioritní osa 5 MODERNIZACE A ROZVOJ PRAŽSKÉHO METRA A SYSTÉMŮ ŘÍZENÍ SILNIČNÍ DOPRAVY V HL. M. PRAZE	5.1 Městská doprava
	5.2 Inteligentní dopravní systémy
Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) - 0,33 mld. EUR, tj. 5,7 % OPD	
Prioritní osa 6 PODPORA MULTIMODÁLNÍ NÁKLADNÍ PŘEPRAVY A ROZVOJ VNITROZEMSKÉ VODNÍ DOPRAVY	6.1 Multimodální doprava
	6.2 Multimodální doprava (TEN-T)
	6.3 Vnitrozemské vodní cesty
	6.4 Vnitrozemské vodní cesty (TEN-T)
Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) - 0,12 mld. EUR, tj. 2,1 % OPD	

Prioritní osa 7 TECHNICKÁ POMOC	Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) - 0,08 mld. EUR, tj. 1,4 % OPD
--	--

Zdroj: Operační program doprava, MD ČR

4.4.3.1 Možnosti financování priorit JČK z OPD

Z tohoto operačního programu je možno financovat především projekty zaměřené na rozvoj priority Dostupnost a infrastruktura (všechny prioritní osy programu s výjimkou osy 5, která se týká modernizace a rozvoje Pražského metra a systémů řízení v Hl. m. Praha) a priority Rozvoj urbánních prostorů (všechny prioritní osy s výjimkou osy 5 a 6). Přehled možností znázorňuje tabulka 13.

Tabulka 13 - Možnosti financování priorit JČK z OPD

Prioritní osa OP	Priorita Jihočeského kraje
1. Modernizace železniční sítě TEN-T	<i>Dostupnost a infrastruktura</i> -technická infrastruktura (dopravní, energetická, ostatní sítě) <i>Rozvoj urbánních prostorů</i> -posilování aktivit měst v území
2. Modernizace železniční sítě mimo TEN-T	<i>Dostupnost a infrastruktura</i> -technická infrastruktura (dopravní, energetická, ostatní sítě) <i>Rozvoj urbánních prostorů</i> -posilování aktivit měst v území
3. Výstavba a modernizace dálniční a silniční sítě TEN-T	<i>Dostupnost a infrastruktura</i> -technická infrastruktura (dopravní, energetická, ostatní sítě) -dopravní obslužnost <i>Rozvoj urbánních prostorů</i> -posilování aktivit měst v území
4. Modernizace silnic I. a II. třídy mimo TEN-T	<i>Dostupnost a infrastruktura</i> -technická infrastruktura (dopravní, energetická, ostatní sítě) <i>Rozvoj urbánních prostorů</i> -posilování aktivit měst v území
6. Podpora multimodální nákladní přepravy a rozvoj vnitrozemské vodní dopravy	<i>Dostupnost a infrastruktura</i> -technická infrastruktura (dopravní, energetická, ostatní sítě)

4.4.4 Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OPVK)

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost je zaměřený na zkvalitnění a modernizaci systémů počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání, jejich propojení do komplexního systému celoživotního učení a ke zlepšení podmínek ve výzkumu a vývoji.

Pro OPVK je vyčleněno 1,83 mld. EUR (6,8 %). Finanční alokaci podle let v EUR znázorňuje tabulka 14. O podporu mohou žádat školy a školská zařízení, organizace působící ve vzdělávání a kariérovém poradenství, instituce vědy a výzkumu, ústřední

orgány státní správy a jimi řízené organizace, obce, města, kraje, nestátní neziskové organizace a další. Řídícím orgánem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR – sekce řízení operačních programů, zprostředkujícím orgánem Krajské úřady. OPVK je financován z ESF. Program obsahuje 5 prioritních os. Rozdělení znázorňuje tabulka 15.

Tabulka 14: Finanční alokace OPVK podle let v EUR

Rok	ESF Cíl Konvergence	ESF Cíl Konkurenceschopnost	Celkem
2007	224 801 428	2 269 083	227 070 511
2008	235 859 105	2 314 466	238 173 571
2009	246 965 120	2 360 754	249 325 874
2010	258 590 464	2 407 969	260 998 433
2011	270 221 113	2 456 130	272 677 243
2012	281 809 486	2 505 251	284 314 737
2013	293 599 056	2 555 356	296 154 412
Celkem 2007-2013	1 811 845 772	16 869 009	1 828 714 781

Zdroj: Operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost, MŠMT ČR

Tabulka 15 - Prioritní osy a oblasti podpory OPVK

Prioritní osa	Oblast podpory
Prioritní osa 1 POČÁTEČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	<i>1.1 Zvyšování kvality ve vzdělávání</i>
	<i>1.2 Rovné příležitosti dětí a žáků včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami</i>
	<i>1.3 Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení</i>
	Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) - 612,1 mil. EUR, tj. 34 % alokace OPVK
Prioritní osa 2 TERCIÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, VÝZKUM A VÝVOJ	<i>2.1 Vyšší odborné vzdělávání</i>
	<i>2.2 Vysokoškolské vzdělávání</i>
	<i>2.3 Lidské zdroje ve výzkumu a vývoji</i>
	<i>2.4 Partnerství a sítě</i>
Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) - 626,5 mil. EUR, tj. 35 % alokace OPVK	
Prioritní osa 3 PARTNERSTVÍ A SÍTĚ	<i>3.1 Individuální další vzdělávání</i>
	<i>3.2 Podpora nabídky dalšího vzdělávání</i>
Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) - 289,9 mil. EUR, tj. 16 % alokace OPVK	
Prioritní osa 4 SYSTÉMOVÝ RÁMEC CELOŽIVOTNÍHO UČENÍ	<i>4.1 Systémový rámec počátečního vzdělávání</i>
	<i>4.2 Systémový rámec terciálního vzdělávání a rozvoje lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji</i>
	<i>4.3 Systémový rámec dalšího vzdělávání</i>
Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) - 227,1 mil. EUR, tj. 12 % alokace OPVK	
Prioritní osa 5 TECHNICKÁ POMOC	Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) - 72,4 mil. EUR, tj. 4 % alokace OPVK

Zdroj: Operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost, MŠMT ČR

4.4.4.1 Možnosti financování priorit JČK z OPVK

Tabulka 16 znázorňuje, že z tohoto programu lze financovat pouze projekty zaměřené na prioritu Lidské zdroje a sociální soudržnost (což je logické) a to z prioritních os 1, 2 a 4.

Tabulka 16 – Možnosti financování priorit JČK z OPVK

Prioritní osa OP	Priorita Jihočeského kraje
1. Počáteční vzdělávání	<i>Lidské zdroje a sociální soudržnost</i> -rozvoj celoživotního učení -podpora volnočasových aktivit
2. Terciální vzdělávání, výzkum a vývoj	<i>Lidské zdroje a sociální soudržnost</i> -rozvoj celoživotního učení
4. Systémový rámec celoživotního učení	<i>Lidské zdroje a sociální soudržnost</i> -rozvoj celoživotního učení -trh práce -sociální a zdravotní oblast -podpora volnočasových aktivit

4.4.5 Operační program Výzkum a vývoj pro inovace (OPVaVpI)

Operační program Výzkum a vývoj pro inovace je zaměřený na posilování výzkumného, vývojového a proinovačního potenciálu ČR, a to především prostřednictvím vysokých škol, výzkumných institucí a jejich spolupráce se soukromým sektorem. Podporuje vybavení výzkumných pracovišť moderní technikou, budování nových výzkumných pracovišť a zvyšování kapacity terciárního vzdělávání.

Z pohledu finančních prostředků je čtvrtým největším českým operačním programem. Z fondů EU je pro něj vyčleněno 2070,68 mil. EUR. Celkové předpokládané finanční alokace OP VaVpI dle fondů v EUR jsou znázorněny v tabulce 17. O podporu mohou žádat veřejné a státní vysoké školy provádějící výzkum a vývoj, veřejné výzkumné instituce, výzkumné ústavy, právnické osoby, a další. Konkrétní příjemci jsou vždy uvedeni v aktuální výzvě. Řídícím orgánem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR – sekce řízení Operačního programu EU. OP VaVpI je financován z ERDF. Program obsahuje 5 prioritních os. Rozdělení znázorňuje tabulka 18.

Tabulka 17 – Roční celkové předpokládané finanční alokace OP VaVpI dle fondů v EUR

Rok	Strukturální fondy ERDF	Fond soudržnosti	Celkem
2007	0	0	0
2008	526 469 181	0	526 469 181

2009	282 245 851	0	282 245 851
2010	295 531 959	0	295 531 959
2011	308 824 129	0	308 824 129
2012	322 067 985	0	322 067 985
2013	335 541 779	0	335 541 779
Celkem 2007-2013	2 070 680 884	0	2 070 680 884

Zdroj: Operační program Výzkum a vývoj pro inovace, MŠMT ČR

Tabulka 18 - Prioritní osy a oblasti podpory OPVaVpI

Prioritní osa	Oblast podpory
Prioritní osa 1 EVROPSKÁ CENTRA EXCELENCE	<i>1.1 Evropská centra excelence</i>
Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) - 685,4 mil. EUR, tj. 33,1 % OP VaVpI.	
Prioritní osa 2 REGIONÁLNÍ VaV CENTRA	<i>2.1 Regionální VaV centra</i>
Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) - 685,4 mil. EUR, tj. 33,1 % OP VaVpI	
Prioritní osa 3 KOMERCIALIZACE A POPULARIZACE VaV	<i>3.1 Komercializace výsledků výzkumných organizací a ochrana jejich duševního vlastnictví</i>
	<i>3.2 Propagace a informovanost o výsledcích VaV</i>
Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) - 213 mil. EUR, tj. 10,3% OP VaVpI	
Prioritní osa 4 INFRASTRUKTURA PRO VÝUKU NA VŠ SPOJENOU S VÝZKUMEM A S PŘÍMÝM DOPADEM NA NÁRŮST LIDSKÝCH ZDROJŮ PRO VÝZKUMNÉ A VÝVOJOVÉ AKTIVITY	<i>4.1 Infrastruktura pro výuku na vysokých školách spojenou s výzkumem</i>
Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) - 414 mil. EUR, tj. 20% OP VaVpI	
Prioritní osa 5 TECHNICKÁ POMOC	Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) – 72 mil. EUR, tj. 3,5% OP VaVpI

Zdroj: Operační program Výzkum a vývoj pro inovace, MŠMT ČR

4.4.5.1 Možnosti financování priorit JČK z OPVaVpI

Z tabulky 19 je patrné, že z tohoto programu se dají finanční prostředky využít z větší části na podporu projektů zaměřených na prioritu Ekonomický rozvoj a znalostní ekonomika a prioritu Rozvoj urbánních prostorů (prioritní osa 1, 2, 3, z osy 4 – pouze Rozvoj urbánních prostor). Prioritu lidské zdroje a sociální soudržnost je pak možno financovat z prioritní osy 4.

Tabulka 19 – Možnosti financování priorit JČK z OPVaVpI

Prioritní osa OP	Priority Jihočeského kraje
1. Evropská centra excelence	<i>Ekonomický rozvoj a znalostní ekonomika</i> -rozvoj výzkumných a vývojových kapacit <i>Rozvoj urbánních prostorů</i> -řešení vnitřních problémů měst

2. Regionální VaV centra	<i>Ekonomický rozvoj a znalostní ekonomika</i> -rozvoj výzkumných a vývojových kapacit <i>Rozvoj urbánních prostorů</i> -řešení vnitřních problémů měst
3. Komericializace a popularizace VaV	<i>Ekonomický rozvoj a znalostní ekonomika</i> -rozvoj výzkumných a vývojových kapacit <i>Rozvoj urbánních prostorů</i> -řešení vnitřních problémů měst
4. Infrastruktura pro výuku na VŠ spojenou s výzkumem a s přímým dopadem na nárůst lidských zdrojů pro výzkumné a vývojové aktivity	<i>Lidské zdroje a sociální soudržnost</i> -rozvoj celoživotního učení <i>Rozvoj urbánních prostorů</i> -řešení vnitřních problémů měst

4.4.6 Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ)

Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost je zaměřený na snižování nezaměstnanosti prostřednictvím aktivní politiky na trhu práce, profesního vzdělávání, dále na začleňování sociálně vyloučených obyvatel zpět do společnosti, zvyšování kvality veřejné správy a mezinárodní spolupráci v uvedených oblastech.

Z fondů EU je pro OP LZZ vyčleněno celkem 1,84 mld. EUR (6,80 %). Rozpočet OP LZZ podle jednotlivých let znázorňuje tabulka 20. O podporu mohou žádat poskytovatelé sociálních služeb, vzdělávací a poradenské organizace, zaměstnavatelé, orgány státní správy, kraje, obce, svazky obcí a jejich asociace, orgány služeb zaměstnanosti a další. Řídícím orgánem je Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR – odbor 72. OP LZZ je financován z ESF. Program obsahuje 6 prioritních os. Rozdělení znázorňuje tabulka 21.

Tabulka 20 – Rozpočet OP LZZ podle jednotlivých let

Rok	ESF Cíl Konvergence	ESF Cíl Konkurenceschopnost	Celkem
2007	224 801 428	3 440 228	228 241 656
2008	235 859 105	3 509 033	239 368 138
2009	246 965 120	3 579 214	250 544 334
2010	258 590 464	3 650 798	262 241 262
2011	270 221 113	3 723 814	273 944 927
2012	281 809 486	3 798 290	285 607 776
2013	293 599 056	3 874 256	297 473 312
Celkem 2007-2013	1 811 845 772	25 575 633	1 837 421 405

Zdroj: Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost, MPSV ČR

Tabulka 21 - Prioritní osy a oblasti podpory OPLZZ

Prioritní osa	Oblast podpory
Prioritní osa 1 ADAPTABILITA	<i>1.1 Zvýšení adaptability zaměstnanců a konkurenceschopnosti podniků</i>
Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) - 525,4 mil. EUR, tj. 28,6 % OP LZZ	

Prioritní osa 2 AKTIVNÍ POLITIKA TRHU PRÁCE	<i>2.1 Posílení aktivních politik zaměstnanosti</i>
	<i>2.2 Modernizace institucí a zavedení systému kvality služeb zaměstnanosti a jejich rozvoj</i>
Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) - 605,8 mil. EUR, tj. 33,0 % OP LZZ	
Prioritní osa 3 SOCIÁLNÍ INTEGRACE A ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI	<i>3.1 Podpora sociální integrace</i>
	<i>3.2 Integrace sociálně vyloučených skupin na trh práce</i>
	<i>3.3 Rovné příležitosti žen a mužů na trhu práce a sladění prac. a rodinného života</i>
Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) - 398,6 mil. EUR, tj. 21,7 % OP LZZ	
Prioritní osa 4 VEŘEJNÁ SPRÁVA A VEŘEJNÉ SLUŽBY	
Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) - 195,1 mil. EUR, tj. 10,6 % OP LZZ	
Prioritní osa 5 MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) - 39,0 mil. EUR, tj. 2,1 % OP LZZ
Prioritní osa 6 TECHNICKÁ POMOC	Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) - 73,5 mil. EUR, tj. 4,0 % OP LZZ

Zdroj: Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost, MPSV ČR

4.4.6.1 Možnosti financování priorit JČK z OPLZZ

Z tohoto programu lze financovat projekty zaměřené na rozvoj priority Lidské zdroje a soc. soudržnost (prioritní osy 1, 2, 3 a 5). Podporovanými projekty pak budou zejména projekty na podporu snižování nezaměstnanosti prostřednictvím aktivní politiky trhu práce a projekty zaměřené na systému celoživotního vzdělávání. Z prioritních os 4 a 5 jsou pak podporovány projekty týkající se priority Efektivní veřejná správa a modernizace institucí. Přehled možností znázorňuje tabulka 22.

Tabulka 22 – Možnosti financování priorit JČK z OPLZZ

Prioritní osa OP	Priorita Jihočeského kraje
1. Adaptabilita	<i>Lidské zdroje a sociální soudržnost</i> -rozvoj celoživotního učení -trh práce
2. Aktivní politiky trhu práce	<i>Lidské zdroje a sociální soudržnost</i> -rozvoj celoživotního učení -trh práce
3. Sociální integrace a rovné příležitosti	<i>Lidské zdroje a sociální soudržnost</i> -rozvoj celoživotního učení -trh práce -sociální a zdravotní oblast
4. Veřejná správa a veřejné služby	<i>Efektivní veřejná správa a modernizace institucí</i> -uplatňování strategického plánování ve veřejné správě a při poskytování veřejných služeb, zlepšení transparentnosti veřejné správy, aktivizace zapojení občanů do přípravy, realizace a sledování účinku programů a politik -systematická péče o profesní a osobnostní rozvoj pracovníků veřejné správy, vytváření kariérních řádů a postupů, rozvinutý systém dalšího profesního vzdělávání

5. Mezinárodní spolupráce	<p>Lidské zdroje a sociální soudržnost -rozvoj celoživotního učení -sociální a zdravotní oblast</p> <p>Efektivní veřejná správa a modernizace institucí -uplatňování strategického plánování ve veřejné správě a při poskytování veřejných služeb, zlepšení transparentnosti veřejné správy, aktivizace zapojení občanů do přípravy, realizace a sledování účinku programů a politik -systematická péče o profesní a osobnostní rozvoj pracovníků veřejné správy, vytváření kariérních řádů a postupů, rozvinutý systém dalšího profesního vzdělávání</p>
----------------------------------	---

4.4.7 Regionální operační program NUTS II Jihozápad (ROP NUTS II)

Regionální operační program NUTS II Jihozápad je určen pro region soudržnosti Jihozápad sestávající z Jihočeského a Plzeňského kraje. Zaměřuje se na zlepšení dopravní dostupnosti a propojení regionu vč. modernizace prostředků veřejné dopravy, podporu rozvoje infrastruktury i služeb cestovního ruchu, přípravu menších podnikatelských ploch a zlepšování podmínek k životu v obcích a na venkově především prostřednictvím zkvalitnění vzdělávací, sociální a zdravotnické infrastruktury.

Regionální operační program NUTS II Jihozápad spadá mezi regionální operační programy v cíli Konvergence a je pro něj vyčleněno 619,65 mil. EUR (2,32 %). O podporu z tohoto programu mohou žádat kraje, obce, svazky obcí, organizace zřizované nebo zakládáné kraji či obcemi, církevní právnické osoby, školy, nestátní neziskové organizace, podnikatelé, profesní organizace, občané a další. Řídícím orgánem je Regionální rada regionu soudržnosti Jihozápad, která má své sídlo v Českých Budějovicích. ROP JZ je financován z ERDF. Program obsahuje 4 prioritní osy. Rozdělení znázorňuje tabulka 23.

Tabulka 23 - Prioritní osy a oblasti podpory ROP NUTS II JZ

Prioritní osa	Oblast podpory
Prioritní osa 1 DOSTUPNOST CENTER	<i>1.1 Modernizace regionální silniční sítě</i>
	<i>1.2 Rozvoj infrastruktury pro veřejnou dopravu</i>
	<i>1.3 Modernizace vozového parku veřejné dopravy</i>
	<i>1.4 Rozvoj regionálních letišť</i>
	<i>1.5 Rozvoj místních komunikací</i>
Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) – 275,7 mil. EUR (44,5%)	
Prioritní osa 2 STABILIZACE A ROZVOJ MĚST A OBCÍ	<i>2.1 Integrované projekty rozvojových center</i>
	<i>2.2 Rozvojové projekty spádových center</i>
	<i>2.3 Revitalizace částí měst a obcí</i>
	<i>2.4 Rozvoj infrastruktury základního, středního a vyššího odborného školství</i>
	<i>2.5 Rozvoj infrastruktury pro sociální integraci</i>
	<i>2.6 Rozvoj zdravotnické péče</i>

Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) – 201,4 mil. EUR (32,5%)	
Prioritní osa 3 ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU	<i>3.1 Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu</i>
	<i>3.2 Revitalizace památek a využití kulturního dědictví v cestovním ruchu</i>
	<i>3.3 Rozvoj služeb cestovního ruchu, marketingu a produktů cestovního ruchu</i>
Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) – 123,9 mil EUR (20%)	
Prioritní osa 4 TECHNICKÁ POMOC	<i>4.1 Podpora řídicích, implementačních a kontrolních úkolů řídicího orgánu</i>
	<i>4.2 Podpora zvyšování absorpční kapacity regionu</i>
Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) – 18,6 mil (3 %)	

Zdroj: ROP NUTS II. JZ, Regionální rada regionu soudržnosti Jihozápad

4.4.7.1 Možnosti financování priorit JČK z ROP NUTS II JZ

Z prioritní osy 1 lze financovat projekty zaměřené na prioritu Dostupnost a infrastruktura, z prioritní osy 2 projekty zaměřené na prioritu Lidské zdroje a sociální soudržnost a v neposlední řadě lze z prioritní osy 3 financovat projekty zaměřené na prioritu Cestovní ruch, přírodní a kulturní atraktivity. Přehled znázorňuje tabulka 24.

Tabulka 24 – Možnosti financování priorit JČK z ROP NUTS II JZ

Prioritní osa ROP	Priorita Jihočeského kraje
1. Dostupnost center	<i>Dostupnost a infrastruktura</i> -technická infrastruktura (dopravní, energetická, ostatní sítě) -dopravní obslužnost
2. Stabilizace a rozvoj měst a obcí	<i>Lidské zdroje a sociální soudržnost</i> -rozvoj celoživotního učení -trh práce -sociální a zdravotní oblast -podpora volnočasových aktivit
3. Rozvoj cestovního ruchu	<i>Lidské zdroje a sociální soudržnost</i> -podpora volnočasových aktivit <i>Cestovní ruch, přírodní a kulturní atraktivity</i> -rozvoj základní a doplňkové infrastruktury cestovního ruchu -marketing a propagace území -tvorba a rozvoj konkurenceschopných produktů CR -využití kulturního a přírodního dědictví a rozvoj kulturních aktivit -organizace a management cestovního ruchu

4.4.8 Integrovaný operační program (IOP)

V rámci tohoto programu se integruje několik tematických oblastí podpory, které musí být z hlediska vymezených kompetencí, subsidiarity a dělby práce zajišťovány z centrální úrovně orgány státní správy nebo orgány územní samosprávy. Operační program je spolufinancovaný z Evropského fondu regionálního rozvoje a jeho prostřednictvím je možno financovat tzv. investiční projekty. Řídícím orgánem je

Ministerstvo pro místní rozvoj. Program obsahuje 6 prioritních os. Rozdělení znázorňuje tabulka 25.

Tabulka 25 - Prioritní osy a oblasti podpory IOP

Prioritní osa	Oblast podpory
Prioritní osa 1 MODERNIZACE VEŘEJNÉ SPRÁVY	<i>1.1 Rozvoj informační společnosti ve veřejné správě</i>
Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) – 310,6 mil. EUR (19,63%)	
Prioritní osa 2 ZAVÁDĚNÍ ICT V ÚZEMNÍ VEŘEJNÉ SPRÁVĚ	<i>2.1 Zavádění ICT v územní veřejné správě</i>
Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) – 170,8 mil. EUR (10,79%)	
Prioritní osa 3 ZVÝŠENÍ KVALITY A DOSTUPNOSTI VEŘEJNÝCH SLUŽEB	<i>3.1 Služby v oblasti sociální integrace 3.1 Služby v oblasti veřejného zdraví 3.2 Služby v oblasti zaměstnanosti 3.3 Služby v oblasti bezpečnosti, prevence a řešení rizik</i>
Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) – 545,1 mil. EUR (34,45%)	
Prioritní osa 4 NÁRODNÍ PODPORA CETOVNÍHO RUCHU	<i>4.1 Národní podpora cestovního ruchu</i>
Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) – 60,5 mil. EUR (3,82%)	
Prioritní osa 5 NÁRODNÍ PODPORA ÚZEMNÍHO ROZVOJE	<i>5.1 Národní podpora využití potenciálu kulturního dědictví 5.2 Zlepšení prostředí v problémových sídlištích 5.3 Modernizace a rozvoj systémů tvorby územních politik</i>
Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) – 420,8 mil. EUR (26,6%)	
Prioritní osa 6 TECHNICKÁ POMOC	Vyčleněné finanční prostředky z EU (v EUR) – 45 mil. EUR (2,85%)

Zdroj: Integrovaný operační program, MMR ČR

4.4.8.1 Možnosti financování priorit JČK z Integrovaného operačního programu

Z tabulky 26 je patrné, že tento program dává šanci získat finanční prostředky na většinu priorit stanovených JČK. Je zde možné podporovat projekty v prioritě Dostupnost a infrastruktura (prioritní osa 1), prioritách Rozvoj urbánních prostorů a Venkovský prostor (obě z prioritních os 1, 3, 5), prioritě Efektivní veřejná správa a modernizace institucí (prioritní osa 1, 3) a nakonec také v prioritě Cestovní ruch, přírodní a kulturní atraktivita (prioritní osa 5).

Tabulka 26 - Možnosti financování priorit JČK z IOP

Prioritní osa OP	Priorita Jihočeského kraje
<p>1. Modernizace veřejné správy</p>	<p><i>Dostupnost a infrastruktura</i> -technická infrastruktura (dopravní, energetická, ostatní sítě) <i>Rozvoj urbánních prostorů</i> -řešení vnitřních problémů měst <i>Venkovský prostor</i> -kvalita života na venkově <i>Efektivní veřejná správa a modernizace institucí</i> -využitím progresivních informačních a komunikačních technologií ve veřejné správě, budování a rozvoj krajského a místních systémů sběru dat</p>
<p>3. Zvýšení kvality a dostupnosti veřejných služeb</p>	<p><i>Životní prostředí</i> -životní prostředí a integrovaný přístup k řešení rizik <i>Rozvoj urbánních prostorů</i> -řešení vnitřních problémů měst <i>Venkovský prostor</i> -kvalita života na venkově <i>Efektivní veřejná správa a modernizace institucí</i> -uplatňování strategického plánování ve veřejné správě a při poskytování veřejných služeb, zlepšení transparentnosti veřejné správy, aktivizace zapojení občanů do přípravy, realizace a sledování účinku (monitoringu) programů a politik</p>
<p>5. Národní podpora územního rozvoje</p>	<p><i>Rozvoj urbánních prostorů</i> -řešení vnitřních problémů měst -posilování aktivit měst v území <i>Venkovský prostor</i> -kvalita života na venkově <i>Cestovní ruch, přírodní a kulturní atraktivita</i> -rozvoj základní a doplňkové infrastruktury cestovního ruchu -marketing a propagace území -tvorba a rozvoj konkurenceschopných produktů CR -využití kulturního a přírodního dědictví a rozvoj kulturních aktivit -organizace a management cestovního ruchu <i>Efektivní veřejná správa a modernizace institucí</i> -uplatňování strateg. plánování ve veřejné správě a při poskytování veřejných služeb, zlepšení její transparentnosti, aktivizace zapojení občanů do přípravy, realizace a sledování účinku programů a politik</p>

4.4.9 Operační program Rybářství

Na základě tohoto programu je čerpána podpora pro oblast rybářství z Evropského rybářského fondu (EFF) sloužící k prosazování cílů Společné rybářské politiky ES. Pokrývá oblasti, na které se vztahuje cíl „Konvergence“ (tj. celé území České republiky, vyjma hlavního města Prahy). Jednotlivá opatření v rámci prioritních os OP Rybářství odrážejí priority strategie v oblasti rybářství, jejíž globálním cílem je posílení konkurenceschopnosti, udržení stávající produkce ryb a zachování současné úrovně zaměstnanosti v odvětví rybářství. Rozdělení na prioritní osy znázorňuje tabulka 27.

Tabulka 27 - Prioritní osy a oblasti podpory OP Rybářství

Prioritní osa	Oblast podpory
Prioritní osa 2 AKVAKULTURA	2.1 <i>Opatření pro produktivní investice do akvakultury</i> 2.2 <i>Opatření na ochranu vodního prostředí</i> 2.3 <i>Opatření v ochraně zdraví zvířat</i> 2.4 <i>Investice do zpracování a uvádění na trh</i>
Prioritní osa 3 OPATŘENÍ VE SPOLEČNÉM ZÁJMU	3.1 <i>Společné činnosti</i> 3.2 <i>Opatření na ochranu a rozvoj vodních živočichů a rostlin</i> 3.3 <i>Podpora a rozvoj nových trhů a propagační kampaně</i> 3.4 <i>Pilotní projekty</i>
Prioritní osa 5 TECHNICKÁ POMOC	

Zdroj: Operační program rybářství

4.4.9.1 Možnosti financování priorit Jihočeského kraje z OP Rybářství

Jak je patrné z názvu programu, jedná se o program zaměřený především na podporu projektů v oblasti rybářství. Tento program proto nedává příliš velký prostor pro získání finančních prostředků na jednotlivé priority JČK, nýbrž pouze na jednu a to prioritu Venkovský prostor, která podporuje krom jiného také oblast rybářství (tabulka 28).

Tabulka 28 - Možnosti financování priorit JČK z OP Rybářství

Prioritní osa OP rybářství	Priorita Jihočeského kraje
Akvakultura	<i>Venkovský prostor</i> <i>-rybářství</i>
Opatření ve společném zájmu	<i>Venkovský prostor</i> <i>-rybářství</i>

4.4.10 Operační program Přeshraniční spolupráce ČR - Bavorsko

Program přeshraniční spolupráce mezi Svobodným státem Bavorsko a Českou republikou vychází z předcházející přeshraniční spolupráce zabezpečené v rámci Iniciativy Společenství INTERREG IIIA. Program se zaměřuje na podporu přeshraniční hospodářské, kulturní a komunální spolupráce, rozvoj cestovního ruchu, podporu vzdělání a sociální integrace, zlepšení dopravní dostupnosti přeshraničního regionu a ochranu životního prostředí. V případě operačních programů přeshraniční spolupráce je důležitý přeshraniční dopad projektu, kdy přínos z realizace projektu musí mít prokazatelně obě strany hranice. O podporu mohou žádat veřejnoprávní subjekty, subjekty ovládané veřejnoprávními právníckými osobami, nestátní neziskové organizace. Řídícím orgánem je Bavorské státní ministerstvo

hospodářství, infrastruktury, dopravy a technologie, v České republice za něj má coby Národní orgán odpovědnost Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Cíl 3 ČR - Bavorsko je financován z ERDF a spadá mezi regionální operační programy v cíli Evropská územní spolupráce a je pro něj z fondů EU vyčleněno 115,51 mil. EUR. Pro českou stranu je z fondů EU plánováno 55,04 mil. EUR (0,21 %). Cíl 3 ČR - Bavorsko obsahuje 2 prioritní osy:

- Hospodářský rozvoj, lidské zdroje a sítě (z fondů EU vyčleněno 72,2 mil. EUR, tj. 62,5 %).
- Rozvoj území a životního prostředí (z fondů EU vyčleněno 43,3 mil. EUR, tj. 37,5 %).

4.4.10.1 Možnosti financování priorit JČK z OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko

Z tohoto programu lze financovat projekty v celkem širokém rozsahu a oblastech podpory. Je zde možnost podpořit aktivitu Ekonomický rozvoj a znalostní ekonomika, Životní prostředí, Lidské zdroje a soc. soudržnost, Rozvoj urbánních prostorů a Venkovský prostor (získání dotace z obou prioritních os). Cestovní ruch, přírodní a kulturní atraktivity pak pouze z prioritní osy 1 a Dostupnost a infrastrukturu pouze z prioritní osy 2), viz. tabulka 29.

Tabulka 29 - Možnosti financování priorit JČK z Cíle 3 ČR - Bavorsko

Prioritní osa OP	Priorita Jihočeského kraje
Hospodářský rozvoj, lidské zdroje a sítě	<p><i>Ekonomický rozvoj a znalostní ekonomika</i> -rozvoj podnikatelského prostředí -posilování konkurenceschopnosti -rozvoj výzkumných a vývojových kapacit</p> <p><i>Životní prostředí</i> -životní prostředí a integrovaný přístup k řešení rizik</p> <p><i>Lidské zdroje a sociální soudržnost</i> -rozvoj celoživotního učení -trh práce -sociální a zdravotní oblast -podpora volnočasových aktivit</p> <p><i>Rozvoj urbánních prostorů</i> -řešení vnitřních problémů měst -posilování aktivit měst v území</p> <p><i>Venkovský prostor</i> -kvalita života na venkově</p> <p><i>Cestovní ruch, přírodní a kulturní atraktivity</i> -rozvoj základní a doplňkové infrastruktury CR -marketing a propagace území -tvorba a rozvoj konkurenceschopných produktů CR -využití kulturního a přírodního dědictví a rozvoj kulturních aktivit</p>

Rozvoj území a životního prostředí	<p><i>Dostupnost a infrastruktura</i> -technická infrastruktura (dopravní, energetická, ostatní sítě)</p> <p><i>Životní prostředí</i> -životní prostředí a integrovaný přístup k řešení rizik</p> <p><i>Rozvoj urbánních prostorů</i> -řešení vnitřních problémů měst</p> <p><i>Venkovský prostor</i> -kvalita života na venkově</p>
---	--

4.4.11 Operační program Přeshraniční spolupráce ČR - Rakousko

Program se zaměřuje na zlepšení dopravní dostupnosti přeshraničního regionu, ochranu životního prostředí, podporu rozvoje přeshraniční infrastruktury i služeb cestovního ruchu, podporu vzdělávání a sociální integrace, podporu spolupráce hospodářských subjektů a transferu technologií, podporu přeshraniční spolupráce územních samospráv na obou stranách hranice. V případě operačních programů přeshraniční spolupráce je důležitý přeshraniční dopad projektu, kdy přínos z realizace projektu musí mít prokazatelně obě strany hranice. O podporu mohou žádat veřejnoprávní instituce a neziskové organizace. Řídícím orgánem OP ČR – Rakousko je Úřad spolkové vlády Dolního Rakouska, v České republice za něj má coby Národní orgán zodpovědnost Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. OP ČR – Rakousko je financován z ERDF a spadá mezi regionální operační programy v cíli Evropská územní spolupráce a je pro něj z fondů EU vyčleněno 107,44 mil. EUR. Pro českou stranu je z fondů EU plánováno 69,12 mil. EUR (0,26 %). OP ČR – Rakousko obsahuje 3 prioritní osy:

- Socioekonomický rozvoj, cestovní ruch a transfer know-how (z fondů EU vyčleněno 51,8 mil. EUR tj. 48,2 %).
- Regionální dostupnost a udržitelný rozvoj (z fondů EU vyčleněno 49,2 mil. EUR, tj. 45,8 %).
- Technická pomoc (z fondů EU vyčleněno 6,4 mil. EUR, tj. 6,0 %).

4.4.11.1 Možnosti financování priorit JČK z OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko

Tento program je co se týče možností získání dotace shodný z OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko. Program se liší pojmenováním svých prioritních os, nicméně z těchto os lze podporovat projekty ve stejných prioritách JČK jako

předchozí program, viz. tabulka 30.

Tabulka 30 - Možnosti financování priorit JČK z OP Přeshraniční spolupráce ČR - Rakousko

Prioritní osa OP	Priorita Jihočeského kraje
<p>Socioekonomický rozvoj, cestovní ruch a transfer know-how</p>	<p>Ekonomický rozvoj a znalostní ekonomika -rozvoj podnikatelského prostředí -posilování konkurenceschopnosti -rozvoj výzkumných a vývojových kapacit Lidské zdroje a sociální soudržnost -rozvoj celoživotního učení -trh práce -sociální a zdravotní oblast -podpora volnočasových aktivit Rozvoj urbánních prostorů -řešení vnitřních problémů měst -posilování aktivit měst v území Venkovský prostor -kvalita života na venkově Cestovní ruch, přírodní a kulturní atraktivity -rozvoj základní a doplňkové infrastruktury CR -marketing a propagace území -tvorba a rozvoj konkurenceschopných produktů CR -využití kulturního a přírodního dědictví a rozvoj kulturních aktivit -organizace a management cestovního ruchu</p>
<p>Regionální dostupnost a udržitelný rozvoj</p>	<p>Dostupnost a infrastruktura -technická infrastruktura (dopravní, energetická, ostatní sítě) Životní prostředí -životní prostředí a integrovaný přístup k řešení rizik Rozvoj urbánních prostorů -řešení vnitřních problémů měst -posilování aktivit měst v území Venkovský prostor -kvalita života na venkově</p>

4.4.12 Shrnutí a zhodnocení možností financování priorit JČK

Tabulka 31 představuje ucelený přehled, ve kterém uvádím priority Jihočeského kraje, na které lze využít pomoc financování z jednotlivých operačních programů. Pro jednoduchost a snazší orientaci je tento přehled strukturován tak, že je daný operační program přiřazen prioritě. Z důvodu přehlednosti uvádím v tomto přehledu konkrétní operační program bez jeho rozdělení na prioritní osy (podrobnější rozdělení na tyto osy bylo uvedeno u každého OP v předchozí kapitole).

Při sestavení této analýzy jsem vycházela z následujících dokumentů:

- Program rozvoje Jihočeského kraje
- Operační program Podnikání a inovace
- Operační program Životní prostředí

- Operační program Doprava
- Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
- Operační program Výzkum a vývoj pro inovace
- Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
- Regionální operační program NUTS II. Jihozápad
- Integrovaný operační program
- Operační program Rybářství
- Operační program Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko
- Operační program Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko

Tabulka 31 – Souhrnný přehled financování jednotlivých priorit JČK

Priorita Jihočeského kraje	Konkrétní zaměření priority JČK	Operační program
EKONOMICKÝ ROZVOJ A ZNALOSTNÍ EKONOMIKA	-rozvoj podnikatelského prostředí	OPPI OPŽP OP ČR-Bavorsko OP ČR-Rakousko
	-posilování konkurenceschopnosti	OPPI OPŽP OP ČR-Bavorsko OP ČR-Rakousko
	-rozvoj výzkumných a vývojových kapacit	OPPI OPVaVpI OP ČR-Bavorsko OP ČR-Rakousko
LIDSKÉ ZDROJE A SOCIÁLNÍ SOUDRŽNOST	-rozvoj celoživotního učení	OPŽP OPVK OPVaVpI OPLZZ ROP NUTS II. JZ OP ČR-Bavorsko OP ČR-Rakousko
	-podpora volnočasových aktivit	OPVK ROP NUTS II. JZ OP ČR-Bavorsko OP ČR-Rakousko
	-inovativní nástroje trhu práce	OPVK OPLZZ ROP NUTS II. JZ OP ČR-Bavorsko OP ČR-Rakousko
	-sociální a zdravotní oblast	OPVK OPLZZ ROP NUTS II. JZ OP ČR-Bavorsko OP ČR-Rakousko

DOSTUPNOST A INFRASTRUKTURA	-technická infrastruktura (dopravní, energetická, ostatní sítě)	OPPI OPŽP OPD ROP NUTS II. JZ IOP OP ČR-Bavorsko OP ČR-Rakousko
	-dopravní obslužnost	OPD ROP NUTS II. JZ
ROZVOJ URBÁNNÍCH PROSTORŮ	-řešení vnitřních problémů měst	OPŽP OPVaVpI IOP OP ČR-Bavorsko OP ČR-Rakousko
	-posilování aktivit měst v území	OPD IOP OP ČR-Bavorsko OP ČR-Rakousko
VENKOVSKÝ PROSTOR	-zemědělství	OPŽP
	-lesnictví	OPŽP
	-rybářství	OPŽP OP rybářství
	-kvalita života na venkově	IOP OP ČR-Bavorsko OP ČR-Rakousko
CESTOVNÍ RUCH, PŘÍRODNÍ A KULTURNÍ ATRAKTIVITY	-rozvoj základní a doplňkové infrastruktury CR	ROP NUTS II. JZ IOP OP ČR-Bavorsko OP ČR-Rakousko
	-marketing a propagace území	ROP NUTS II. JZ IOP OP ČR-Bavorsko OP ČR-Rakousko
	-tvorba a rozvoj konkurenceschopných produktů CR	ROP NUTS II. JZ IOP OP ČR-Bavorsko OP ČR-Rakousko
	-využití kulturního a přírodního dědictví a rozvoj kulturních aktivit	ROP NUTS II. JZ IOP OP ČR-Bavorsko OP ČR-Rakousko
	-organizace a management CR	ROP NUTS II. JZ IOP OP ČR-Rakousko
EFEKTIVNÍ VEŘEJNÁ SPRÁVA A MODERNIZACE INSTITUCÍ	-uplatňování strategického plánování ve veřejné správě a při poskytování veřejných služeb, zlepšení transparentnosti veřejné správy, aktivizace zapojení občanů do přípravy, realizace a sledování účinku programů a politik	OPLZZ, IOP
	-systematická péče o profesní a osobnostní rozvoj pracovníků veřejné správy, vytváření kariérních řádů a postupů, rozvinutý systém dalšího profesního vzdělávání	OPLZZ
	-využití progresivních informačních a komunikačních technologií ve veřejné správě, budování a rozvoj krajského a místních systémů sběru dat	IOP

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	-životní prostředí a integrovaný přístup k řešení rizik	OPŽP IOP OP ČR-Bavorsko OP ČR-Rakousko
------------------------------	--	---

Z tabulky je patrné, že pro financování jednotlivých priorit JČK lze využít poměrně dostatečné množství programů. Největší počet OP je přidělen prioritě Lidské zdroje a sociální soudržnost a prioritě Dostupnost a infrastruktura, a to celkem 7 OP a dále prioritě Rozvoj urbánních prostor, která má možnost získat pomoc z celkem 6 OP.

Dle mého názoru nelze srovnávat množství operačních programů příslušejících k jednotlivým prioritám s ohledem na specifickou a složitost jednotlivých operačních programů a jednotlivých priorit a zároveň nelze vyzdvihnout některé priority nad ostatní, jelikož každý OP má nastavené podmínky, kritéria, oprávněné žadatele a parametry nastavení na určitou specifickou oblast. Díky specifickým podmínkám se lépe pokryje větší počet žadatelů. S ohledem na předchozí tvrzení lze považovat množství OP v ČR za pozitivum, ale na druhou stranu tento velký rozsah může znepřehlednit žadatelům a dalším institucím celkovou dotační situaci.

Kromě zde uvedených OP existují i jiné neméně důležité zdroje financování např. národní zdroje, přímé platby atd., díky kterým se může finanční podpora plynout na jednotlivé priority vyrovnat.

4.5 Životní prostředí jako jedna z priorit JČK

Pro provedení kvalitního hlubšího zhodnocení čerpání finančních prostředků plynoucích do Jihočeského kraje na rozvoj priorit v současném programovém období 2007-2013 je nutné mít dostatečné zdroje dat zahrnující zejména vymezení dopadu realizace jednotlivých projektů. V jednotlivých dokumentech a na internetových stránkách daných OP je možné zjistit informace týkající se finančních plánů, počtu podpořených projektů, příjemců podpory atd. Bohužel tyto informace jsou mnohdy nesourodé a znemožňují tak provedení kvalitní analýzy za každý OP. Při vyhodnocování těchto dokumentů jsem jako nejlépe zpracovaný a pro analýzu velmi přínosný shledala Operační program Životní prostředí, který prezentuje jasné informace o jednotlivých projektech a schválené finanční alokaci s vymezeným místem dopadu realizace.

Životní prostředí jako jedna z hlavních prioritních os přispívá k naplnění strategického cíle Programu rozvoje Jihočeského kraje, kterým je zlepšování stavu životního prostředí a respektování životního prostředí jako jednoho z pilířů udržitelného rozvoje. Jeho ochranou se tato oblast udržuje a chrání a tvoří tak vyváženou, ekologicky stabilní a produkční krajinu. Péčí o jedinečná území jsou pak zajišťovány podmínky pro duševně a fyzicky zdravý život jeho obyvatel.

V podmínkách Jihočeského kraje má tato oblast svou specifickou hodnotu. Jihočeský region jako celek patří dlouhodobě mezi území, která jsou při posuzování stavu životního prostředí hodnocena v rámci ČR velmi pozitivně. Je to dáno především historickým vývojem, kdy mezi ekonomickými aktivitami měla svůj významný podíl zemědělská výroba, lesnictví a rybníkářství. Průmyslová výroba s ničivým dopadem na životní prostředí byla poměrně omezená (s lokálními výjimkami, které s rozvojem environmentálního vědomí včetně legislativy postupně snižují své negativní působení a to např. významné zkvalitnění vody ve Vltavě výstavbou ČOV pod významným znečišťovatelem papírnou JIP Větrní). Dalším důvodem je nízká hustota obyvatel v příhraničí apod. Daný vývoj měl své omezující dopady pro rozvoj zejm. průmyslové výroby a infrastruktury, zároveň přispěl k zachování přirozených stanovišť, které do jisté míry podmiňují další směřování rozvoje kraje.

V Jihočeském kraji byla vyhlášena řada oblastí s různou mírou ochrany přírody, včetně národního parku, mnohá místa jsou oblíbenými rekreačními a turistickými

destinacemi s rozvíjejícím se zázemím pro rozvoj cestovního ruchu. Je v zájmu kraje, aby se další rozvoj ubíral v souladu s koncepcí udržitelného rozvoje, neboť nadstandardní podmínky v oblasti životního prostředí vytvářejí výhodu, kterou se nemohou pochlubit ve všech krajích ČR a kterou lze pro život občanů kraje efektivně využít. Ostatně provázanost ekonomického rozvoje s ochranou životního prostředí lze zřetelně vidět i v politice EU a v námi sledované oblasti ve struktuře evropských fondů, včetně alokace finančních prostředků.

4.5.1 Operační cíle priority Životní prostředí

Strategie programu rozvoje Jihočeského kraje se v této oblasti zaměřuje na:

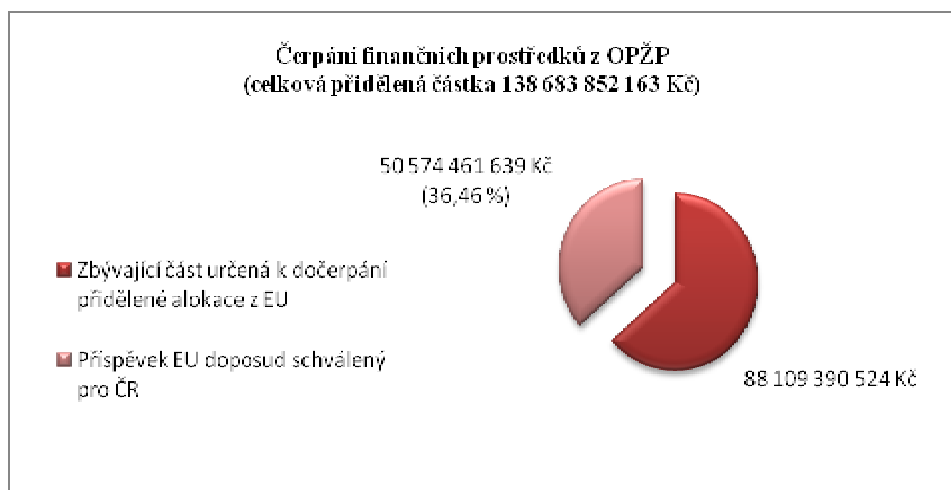
- ochranu a využívání vodních zdrojů
- ochranu ovzduší a snižování emisí
- ochranu přírody, tvorbu krajiny
- zkvalitnění nakládání s odpady a řešení starých ekologických zátěží
- podporu integrovaného systému řešení rizik
- omezování rizika povodní a jejich dopadů
- zlepšení technického stavu vodohospodářské infrastruktury
- tvorbu podmínek pro lepší kvalitu podzemní vody
- zabezpečení nouzového zásobování vodou
- udržování, ochranu a tvorbu harmonizované, ekologicky stabilní a trvale produkční krajiny
- péči o cenná území a podílení se na zajišťování podmínek pro fyzicky a duševně zdravý život obyvatel
- zvýšení biodiverzity a celkové ekologické stability krajiny
- zvýšení ekologického uvědomění obyvatel
- zvýšení ekologické stability lesa a posílení jeho mimoprodukčních funkcí
- zvýšení ekologické stability rybníčních soustav a posílení jejich mimoprodukčních funkcí (nutnost postupné modernizace rybníků a rekonstrukcí hrází)
- zvýšení ekologické stability a jakosti tekoucích vod (říčních systémů) a jejich revitalizace
- zvýšení retenční a akumulační schopnosti krajiny z hlediska vodního režimu
- zamezení nevhodné urbanizace volné krajiny

- racionální přístup k těžbě a zpracování nerostných surovin a omezování jejich negativních dopadů na krajinu a životní prostředí
- zachování půdní úrodnosti
- zvýšení atraktivity krajiny pro cestovní ruch

4.5.2 Analýza čerpání z Operačního programu Životní prostředí

Tato analýza je provedena na základě dat zveřejněných na stránkách Státního fondu životního prostředí. Data ohledně celkového počtu schválených projektů byla vztahena k datu 8.4.2010. V rámci celkové podpory ve všech prioritních osách OPŽP bylo schváleno celkem 3313 projektů. EU schválila doposud příspěvek ČR na projekty v částce 50 574 461 639 Kč, což představuje 36,46 % z celkové alokace určené pro ČR na tento program. Výše této celkové alokace činí 4,92 mld. EUR (v přepočtu dle směnného kurzu 1 EUR = 28,20 CZK se jedná o částku 138 683 852 163 Kč). Znárodnění představuje graf 2. Jihočeskému kraji byla k 8.4.2010 z celkového schváleného příspěvku EU pro ČR (na základě souhlasu řídicího orgánu) schválena částka 4 044 193 446 Kč, což představuje 7,47 % (graf 3).

Graf 2: Čerpání finančních prostředků z OPŽP

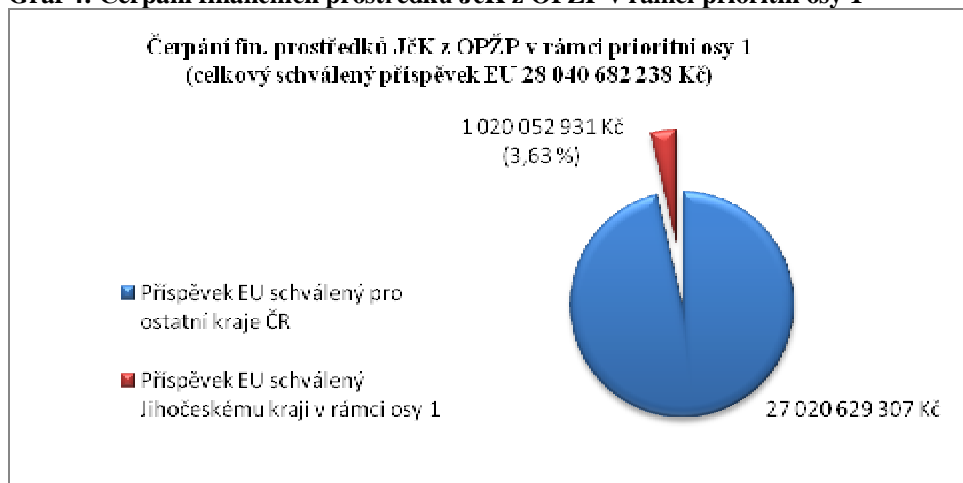
Graf 3: Čerpání finančních prostředků v rámci JČK

4.5.2.1 Čerpání z jednotlivých os OPŽP na prioritě Životní prostředí

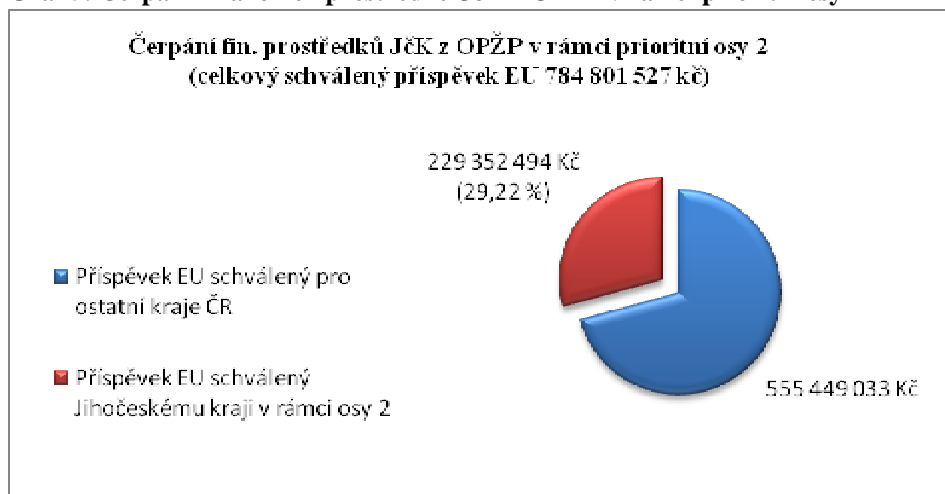
V prioritní ose 1 – Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní bylo prozatím v ČR schváleno řídicím orgánem celkem 360 projektů a celkový schválený příspěvek EU na tyto projekty činí 28 040 682 238 Kč. Jihočeský kraj v této ose podal 25 projektů s celkovým schváleným příspěvkem 1 020 052 931 Kč (graf 4). Tato částka představuje 25,22 % z celkových finančních prostředků schválených Jihočeskému kraji v rámci všech prioritních os a 3,63 % z celkových finančních prostředků schválených v rámci celé ČR. Projekty podané do této osy se zaměřují především na oblast snížení znečištění vod, konkrétně pak na rekonstrukci či výstavbu kanalizací a čistíren odpadních vod.

Graf 4: Čerpání finančních prostředků JČK z OPŽP v rámci prioritní osy 1

V prioritní ose 2 – Zlepšování kvality ovzduší a omezování emisí bylo prozatím schváleno v ČR řídicím orgánem celkem 63 projektů a celkový schválený příspěvek EU na tyto projekty činí 784 801 527 Kč. Jihočeský kraj v této ose podal celkem 10 projektů s celkovým schváleným příspěvkem 229 352 494 Kč (graf 5). Tato částka představuje 5,67 % z celkových finančních prostředků schválených Jihočeskému kraji v rámci všech prioritních os a 29,22 % z celkových finančních prostředků schválených v rámci celé ČR. V této prioritní ose převažují projekty zaměřené na zlepšování kvality ovzduší (celkem 7 projektů) přičemž žadatelem je obec či město. Zbylá část projektů je pak zaměřena na omezování emisí (celkem 3 projekty). Vysoký podíl financí určených na ochranu ovzduší je ovlivněn jedním velkým projektem, kterým je rekonstrukce kotlů v Teplárně Strakonice.

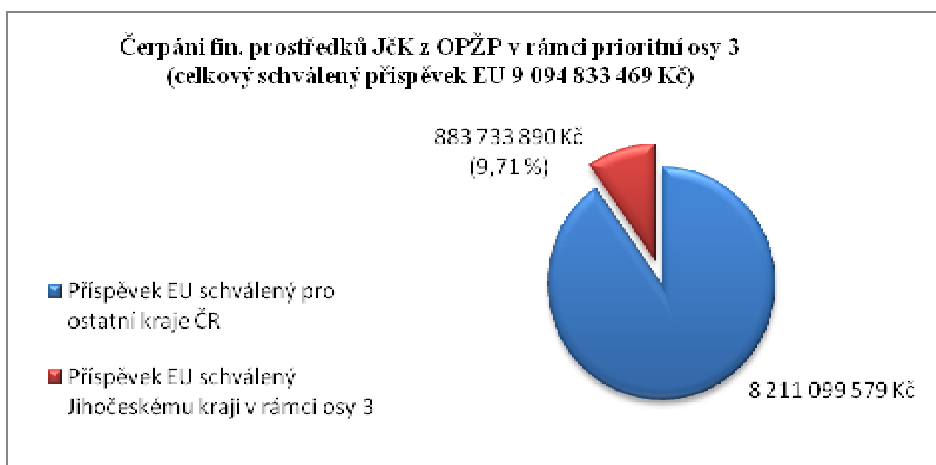
Graf 5: Čerpání finančních prostředků JČK z OPŽP v rámci prioritní osy 2

V prioritní ose 3 – Udržitelné využívání zdrojů energie bylo prozatím schváleno v ČR řídicím orgánem celkem 1186 projektů a celkový schválený příspěvek EU na tyto projekty činí 9 094 833 469 Kč. Jihočeský kraj v této ose podal celkem 98 projektů s celkovým schváleným příspěvkem 883 733 890 Kč (graf 6). Tato částka představuje 21,85 % z celkových finančních prostředků schválených Jihočeskému kraji v rámci všech prioritních os a 9,71 % z celkových finančních prostředků schválených v rámci celé ČR. Nejpočetnější skupinu projektů v této ose tvoří projekty zaměřené na realizaci úspor energie a využití odpadního tepla (celkem 79), ostatní projekty řeší výstavbu nových zařízení a rekonstrukci stávajících zařízení

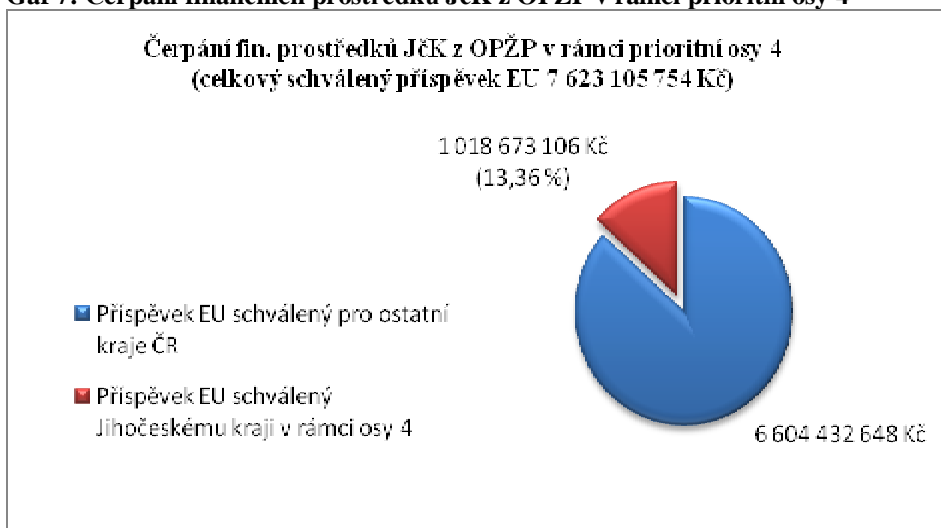
s cílem zvýšení využívání OZE pro výrobu tepla, elektřiny a kombinované výroby tepla a elektřiny.

Graf 6: Čerpání finančních prostředků JčK z OPŽP v rámci prioritní osy 3

V prioritní ose 4 – Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží bylo prozatím schváleno v ČR řídicím orgánem celkem 623 projektů a celkový schválený příspěvek EU na tyto projekty činí 7 623 105 754 Kč. Jihočeský kraj v této ose podal celkem 56 projektů s celkovým schváleným příspěvkem 1 018 673 106 Kč (graf 7). Tato částka představuje 25,18 % z celkových finančních prostředků schválených Jihočeskému kraji v rámci všech prioritních os a 13,36 % z celkových finančních prostředků schválených v rámci celé ČR. Nejvíce projektů je zaměřeno na oblast zkvalitnění nakládání s odpady (celkem 52 projektů) a zbylé 4 projekty se zaměřují na odstraňování starých ekologických zátěží.

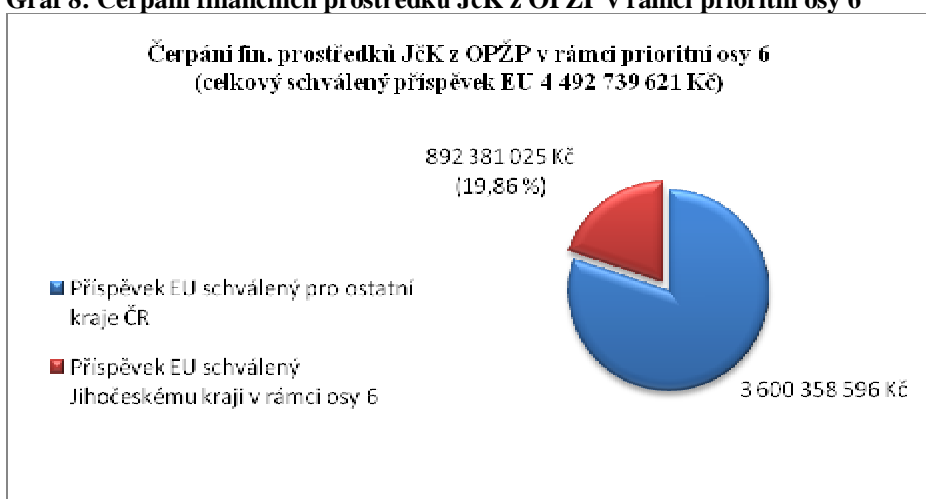
Graf 7: Čerpání finančních prostředků JčK z OPŽP v rámci prioritní osy 4

V prioritní ose 5 – Omezování průmyslového znečištění a environmentálních rizik bylo prozatím schváleno v ČR řídicím orgánem celkem 9 projektů a celkový schválený příspěvek na tyto projekty činí 271 739 852 Kč. Jihočeský kraj v této ose nepodal žádný projekt.

V prioritní ose 6 – Zlepšování stavu přírody a krajiny bylo prozatím schváleno v ČR řídicím orgánem celkem 1055 projektů a schválený příspěvek na tyto projekty činí 4 492 739 621 Kč. Jihočeský kraj v této ose podal celkem 123 projektů s celkovým schváleným příspěvkem 892 381 025 Kč (graf 8). Tato částka představuje 22,06 % z celkových finančních prostředků schválených Jihočeskému kraji v rámci všech prioritních os a 19,86 % z celkových finančních prostředků schválených v rámci celé ČR. V této ose se nejvíce finančních prostředků schválilo na projekty řešící problematiku optimalizace vodního režimu krajiny (celkem 93 projektů), dále na projekty na podporu regenerace urbanizované krajiny (celkem 15 projektů). Zbytek projektů řeší problematiku implementace a ochrany územní soustavy NATURA 2000, podpory biodiverzity, obnovy krajinných struktur a prevence sesuvů a skalních řícení, monitorování geofaktorů a následků hornické činnosti a hodnocení neobnovitelného poradenství a environmentálních informací.

Graf 8: Čerpání finančních prostředků JČK z OPŽP v rámci prioritní osy 6

4.5.2.2 Shrnutí analýzy

Pro vybranou oblast životního prostředí bylo potvrzeno, že prioritu – Životní prostředí lze úspěšně financovat z operačního programu Životní prostředí v členění podle prioritních os. České republice bylo Evropskou unií k 8.4.2010 přislíbeno ve formě schváleného příspěvku 36,46 % z celkového objemu finančních prostředků určených OPŽP. Čerpání v jednotlivých prioritních osách ukazuje, že nejnižší podíl 3,6 % na čerpání má Jihočeský kraj v prioritní ose 1 – Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní. Naopak nejvyšší podíl 29,22 % lze vysledovat v prioritní ose 2 – Zlepšování kvality ovzduší a omezování emisí. Z prioritní osy 5 - Omezování průmyslového znečištění a environmentálních rizik nebylo čerpáno vůbec. Zajímavý je pohled na jednotlivé projekty podle finančního objemu, který dokládá skutečnost, že jeden či dva velké projekty dokáží významně ovlivnit celkový finanční objem připadající na kraj v rámci prioritní osy. Mohu tedy konstatovat, že čerpání finančních prostředků od roku 2007 doposud probíhá optimálně, během zbývajících 3 let se dá předpokládat, že počet projektů se bude zvyšovat s potřebou rozvoje v daných podoblastech životního prostředí.

5 Závěr

Cílem této práce bylo provést analýzu možností, kterých může JČK využít pro získání finančních prostředků ze SF EU na realizaci stanovených cílů v jednotlivých problémových okruzích. Získání těchto prostředků by tak mělo přispět k naplnění strategické vize, ve které se Jihočeský kraj stává regionem, který dosáhne úrovně vyspělých regionů členských států EU.

Jak bylo uvedeno, klíčovým dokumentem, vůči kterému jsou vztahovány možnosti využití finančních zdrojů Evropské Unie, je Program rozvoje Jihočeského kraje. Porovnáním priorit stanovených v tomto dokumentu s čerpáním prostředků na jednotlivé projekty ukazuje podle očekávání, že Program rozvoje kraje je výrazně konzistentní s nabídkou evropských zdrojů v její široké struktuře. Tento závěr logicky souvisí se začleněním ČR a samozřejmě i Jihočeského kraje do společného evropského prostředí a konzistentní rozvojovou politikou. Existuje tedy dostatek prostoru, na základě kterého lze stanovené strategické cíle a opatření kraje naplňovat. Tyto cíle jsou naplňovány z velké části prostřednictvím tematických operačních programů, které má ČR v současném programovém období 2007-2013 k dispozici a které svým zaměřením odpovídají dané oblasti podpory. Pro financování jednotlivých priorit JČK lze využít poměrně dostatečné množství programů. Některé programy mají větší diverzitu programů, což ještě neznamená, že mají větší finanční možnosti.

Podrobně jsou dále tyto vazby analyzovány na oblasti životního prostředí. Při analýze dostupných podkladů jsem měla k dispozici podklady ústředních státních orgánů, které plní roli řídicích orgánů jednotlivých operačních programů a dále zprostředkujících subjektů, na které je přenesena část pravomocí. Způsob zpracování jednotlivých dat souvisejících se současným čerpáním finančních prostředků nemá jednotnou strukturu a pro porovnávání zkoumaných dat nelze často tyto výstupy použít. Jako nejlépe dostupné údaje jsem vyhodnotila údaje, které zveřejňuje Ministerstvo životního prostředí spolu s jeho zprostředkujícím subjektem Státním fondem životního prostředí. Zveřejněné údaje jsou zpracovány přehledně a dostatečně popisně se všemi důležitými náležitostmi.

Pro vybranou oblast životního prostředí je potvrzeno, že prioritní problémy lze úspěšně financovat z operačního programu Životní prostředí v členění podle

prioritních os. Jestliže pro ČR jsou již schváleny projekty v oblasti životního prostředí v celkové výši 50,6 mld. Kč (36,46 %), z toho pro Jihočeský kraj 4,0 mld. Kč (7,47 %), lze konstatovat, že podíl je přibližně odpovídající průměru ČR na kraj. S ohledem na skutečnost, že některé jiné kraje ČR se potýkají s mnohem většími ekologickými zátěžemi, lze dosavadní podíl čerpání považovat za příznivý. Dostatečné čerpání z evropských zdrojů tak v oblasti životního prostředí významně napomáhá naplňování záměrů Programu rozvoje kraje. Zajímavé jsou rozdíly v podílu čerpání na jednotlivé prioritní osy: nejnižší podíl 3,6 % na čerpání má Jihočeský kraj v prioritní ose 1 – Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní, naopak nejvyšší podíl 29,22 % lze vysledovat v prioritní ose 2 – Zlepšování kvality ovzduší a omezování emisí (v absolutních částkách je však čerpání v této ose nejnižší). Pohled do konkrétní skladby projektů podle finančního objemu však zároveň dokladuje, že pro přesnější pohled by bylo nezbytné sledovat tuto skutečnost, kdy jeden, dva velké projekty významně ovlivní celkový finanční objem připadající na kraj v rámci prioritní osy. To by však již bylo nad záměr této diplomové práce.

Závěrem lze konstatovat, že Jihočeský kraj čerpá prostředky EU v souladu s danými prioritami v Programu rozvoje Jihočeského kraje, a to jak pokud jde o množství, tak i rychlost čerpání finančních prostředků. Toto zjištění potvrzuje hypotézu, že zdroje EU mají významnou roli v naplňování priorit rozvoje kraje. Srovnání poměru čerpání finanční podpory z EU v rámci jednotlivých priorit kraje nemohlo být provedeno, vzhledem k nesourodosti a nedostatku statistických dat. Provedená analýza za prioritu životní prostředí ukázala, že v rámci této priority jsou prostředky čerpány proporcionálně pokud jde o srovnání s ostatními kraji. Největší preference má, pokud jde o podíl použitých finančních prostředků, ochrana ovzduší, ovšem tento podíl je ovlivněn jedním velkým projektem, kterým je rekonstrukce kotlů v Teplárně Strakonice.

6 Summary

The subject of my diploma work is the „EU Structural Funds and priorities of financing South Bohemian Region“. The thesis are focused on the South Bohemian Region and its unused potential and primary objectives that need to be targeted and that could be funded from actual programme period 2007 - 2013. Obtaining these financial sources should lead to further development of the region as a whole and finally improve the life of the South Bohemian citizens. The theoretical part of the thesis define the basis and main purpose of the economic policy and social cohesion in its entire context. Programme tools that can help to implement projects supporting the development a strengthening the competitiveness of the region are further defined.

The aim of this study is to evaluate the possibilities that the South Bohemian Region can use for obtaining financial sources from structural funds allocated by the EU for the Czech Republic on individual priorities, which were evaluated as important and were stated in the basic, medium-term document - Regional Development Programme (PRK). The evaluation shows that the South Bohemian Region in its basic document (PRK) has defined a priority, which corresponds with the intentions of the European Community, which can be documented by the fact that especially in these areas European Union intend to provide its help. This is a good chance for the Region to fulfill the strategic goals and measures of the region. These goals are met largely through thematic operational programs that are available in current programming period and that correspond with the area of the financial support in the Czech Republic. Solving environmet problems can be given as good example how the EU funds are used. It was confirmed that priority issues can be successfully financed from the operational program for selected areas of environment according to priority axes. Programs in the total volume of 50,6 milliards CZK have already been approved for Czech Republic, 4 milliards CZK were allocated to the South Bohemian Region., It is apparent that the proportion is equivalent to the size of the region. Sufficient use of European financial sources significantly helps to fulfil the goals of the Regional Development Programme.

7 Přehled použité literatury

- [1] FIALA, P., PITROVÁ, M. *Evropská unie*. Brno: CDK 2003. 375 s.
- [2] Leták Regionální politika Evropské unie, základní fakta. Leden 2007.
- [3] Kolektiv autorů. *Vstupte do světa fondů EU*. Všeobecná obchodní společnost s r.o. ve spolupráci s MŽP ČR.
- [4] WOUKOUN, R. *Česká regionální politika v období stupnu do Evropské unie*. 1. vydání. Praha: Oeconomica, 2003. 328 s. ISBN 80-245-0517-7.
- [5] Evropská komise. *Evropská unie regionům*. Lucemburk 2004. 36 s. ISBN 92-894-7340-1.
- [6] MMR ČR, odbor evropských fondů. *Abeceda fondů Evropské unie*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, září 2008. 28 s.
- [7] WOKOUN, R., LUKÁŠ, Z., KOUŘILOVÁ, J. *Výkladový slovní regionální a strukturální politiky evropské unie*. 1. vydání. Praha: IFEC s.r.o., 2002. 168 s. ISBN 80-86412-18-0.
- [8] CHVOJKOVÁ A., KVĚTOŇ V. a kol. *Finanční prostředky fondů EU v programovacím období 2007-2013*. 1. vydání. Praha: IREAS, Institut pro strukturální politiku, o.p.s., 2007. 183 s. ISBN 987-80-86684-43-7.
- [9] Evropská komise: *Politika soudržnosti 2007-2013, Poznámky a úřední texty*. Lucembursko, leden 2007. ISBN 92-79-03801.
- [10] *Strukturální-fondy.cz* [online]. 2007 [cit. 2010-01-2]. Národní strategický referenční rámec ČR 2007-verze červenec 2007. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/197f55c7-ffeb-4f5c-ab81-26237ef6eaf1/Narodni-strategicky-referencni-ramec-CR-2007-2013>>
- [11] *Strukturalni-fondy.cz* [online]. 2007 [cit. 2010-02-08]. Regionální politika EU. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU>>.
- [12] *Strukturalni-fondy.cz* [online]. 2007 [cit. 2010-02-09]. Co znamenají zkratky NUT I, NUTS II, NUTS III. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU#nuts>>.
- [13] POTLUKA, O a kol. *Průvodce strukturálními fondy Evropské unie*, 1. vydání. Praha: IREAS, Institut pro strukturální politiku, o.p.s., 2003. 195 str.

- [14] *Info regio.cz* [online]. [cit. 2009-12-10]. Evropský fond pro regionální rozvoj. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/feder/index_cs.htm>
- [15] European Commission: *European Union assistance for employment and human resources - A brief guide to the ESF for future Member States*. Office for Official Publications of the European Communities, 2000. Luxembourg. ISBN 92-828-9719-2
- [16] *Euroactiv.cz* [online]. [cit. 2009-11-15]. Strukturální fondy. Dostupné z WWW <<http://www.euractiv.cz/strukturalni-fondy>>
- [17] *Euroskop.cz* [online]. [cit. 2009-12-24]. Fond soudržnosti. Dostupné z WWW: <<http://www.euroskop.cz/8631/sekce/fond-soudrznosti/>>
- [18] *Euroskop.cz* [online]. [cit. 2009-12-25]. Zemědělství EAFRD. Dostupné z WWW: <<http://www.euroskop.cz/8632/sekce/zemedelstvi---eafrd/>>
- [19] *Euroskop.cz* [online]. [cit. 2009-12-25]. Evropský rybářský fond. Dostupné z WWW: <<http://www.euroskop.cz/8633/sekce/evropsky-rybarsky-fond---eff/>>
- [20] Regionální Eurocentrum odboru informování o evropských záležitostech Úřadu vlády ČR. *Komunitární programy. Jak úspěšně žádat s finančních prostředků Evropské komise*. Leden 2009.
- [21] *Euroskop.cz* [online]. 2005 [cit. 2009-12-27] Předvstupní pomoc IPA. Dostupné z WWW: <<http://www.euroskop.cz/8635/sekce/predvstupni-pomoc---ipa/>>
- [22] *Info regio.cz* [online]. 2009 [cit. 2009/11/29] Dostupné z: <http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/ipa/index_cs.htm. Regionální politika - Info regio>
- [23] ZAHRADNÍK, P. *Nové iniciativy kohezní politiky- JASPERS, JEREMIE, JESSICA*. EU Office České spořitelny. Listopad 2006.
- [24] *RR-jihozapad.cz* [online]. 2007 [cit. 2009-11-16]. Přehled operačních programů v letech 2007-2013. Dostupné z WWW: <http://www.rrijihozapad.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=200047&id=1021&p1=55>
- [25] Úřední věstník Evropské unie. NAŘÍZENÍ RADY (ES) č. 2012/2002 ze dne 11. listopadu 2002 o zřízení Fondu solidarity Evropské unie.
- [26] Krajský úřad Jihočeského kraje: *Program rozvoje Jihočeského kraje*. 2007.

Seznam zkratek

Zkratka	Plné znění
CEB	RADA EVROPSKÉ ROZVOJOVÉ BANKY
CF	COHESION FUND (KOHEZNÍ FOND)
CIP	KOMUNITÁRNÍ RÁMCOVÝ PROGRAM PRO KONKURENCESCHOPNOST A INOVACE
CR	CESTOVNÍ RUCH
ČMZRB	ČESKOMORAVSKÁ ZÁRUČNÍ A ROZVOJOVÁ BANKA
ČOV	ČISTÍSTÍRNA ODPADNÍCH VOD
ČR	ČESKÁ REPUBLIKA
EAFRD	EUROPEAN AGRICULTURE FUND FOR RURAL DEVELOPMENT (EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA)
EAGGF	EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ ORIENTAČNÍ A ZÁRUČNÍ FOND
EBRD	EVROPSKÁ BANKA PRO OBNOVU A ROZVOJ
EFF	EUROPEAN FISHERIES FUND (EVROPSKÝ RYBAŘSKÝ FOND)
EIB	EVROPSKÁ INVESTIČNÍ BANKA
EIF	EVROPSKÝ INVESTIČNÍ FOND
EK	EVROPSKÁ KOMISE
ERDF	EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT FUND (EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ)
ES	EVROPSKÉ SPOLEČENSTVÍ
ESF	EUROPEAN SOCIAL FUND (EVROPSKÝ SOCIÁLNÍ FOND)
EU	EVROPSKÁ UNIE
EUSF	EUROPEAN UNION SOLIDARITY FUND (EVROPSKÝ FOND SOLIDARITY)
FIFG	FINANČNÍ NÁSTROJ NA PODPORU RYBOLOVU
HDP	HRUBÝ DOMÁCÍ PRODUKT
HNP	HRUBÝ NÁRODNÍ PRODUKT
HSS	POLITIKA HOSPODÁŘSKÉ A SOCIÁLNÍ SOUDRŽNOSTI
INTERREG	INICIATIVA SPOLEČENSTVÍ ZAMĚŘENÁ NA PŘEŠHRANIČNÍ SPOLUPRÁCI
IOP	INTEGROVANÝ OPERAČNÍ PROGRAM
IPA	INSTRUMENT FOR PRE-ACCESSION ASSISTANCE (NÁSTROJ PŘEDVSTUPNÍ POMOCI)
ISPA	INSTRUMENT FOR STRUCTURAL POLICIES FOR PREACCESSION (NÁSTROJ PŘEDVSTUPNÍCH STRUKTURÁLNÍCH POLITIK)
IT	INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE
JASPERS	JOINT ASSISTANCE IN SUPPORTING PROJECTS IN EUROPEAN REGIONS (FINANČNÍ NÁSTROJ REGIONÁLNÍ POLITIKY)
JEREMIE	JOINT EUROPEAN RESOURCES FOR MICRO-TO-MEDIUM ENTERPRISES (FINANČNÍ NÁSTROJ REGIONÁLNÍ POLITIKY)
JESSICA	JOINT EUROPEAN SUPPORT FOR SUSTAINABLE INVESTMENT IN CITY AREAS (FINANČNÍ NÁSTROJ REGIONÁLNÍ POLITIKY)
JETE	JADERNÁ ELEKTRÁRNA TEMELÍN
JČK	JIHOČESKÝ KRAJ
LAU	MÍSTNÍ ADMINISTRATIVNÍ JEDNOTKA
MHD	MĚSTSKÁ HROMADNÁ DOPRAVA
MD	MINISTERSTVO DOPRAVY
MMR	MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ
MPO	MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU
MPSV	MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ
MSP	MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKY
MŠMT	MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

MŽP	MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
NRP	NÁRODNÍ ROZVOJOVÝ PLÁN
NSSR	NÁRODNÍ STRATEGICKÝ REFERENČNÍ RÁMEC
NUTS I,II,III	NOMENCLATURE OF UNITS FOR TERRITORIAL STATISTICS (NOMENKLATURA ÚZEMNÍCH STATISTICKÝCH JEDNOTEK)
OP	OPERAČNÍ PROGRAM
OPD	OPERAČNÍ PROGRAM DOPRAVA
OP LZZ	OPERAČNÍ PROGRAM LIDSKÉ ZDROJE A ZAMĚSTNANOST
OPPI	OPERAČNÍ PROGRAM PODNIKÁNÍ A INOVACE
OPVaVpI	OPERAČNÍ PROGRAM VÝZKUM A VÝVOJ PRO INOVACE
OPVK	OPERAČNÍ PROGRAM VZDĚLÁVÁNÍ PRO KONKURENCESCHOPNOST
OPŽP	OPERAČNÍ PROGRAM ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
OSVČ	OSOBA SAMOSTATNĚ VÝDĚLEČNĚ ČINNÁ
PHARE	JEDEN Z FINANČNÍCH NÁSTROJŮ REGIONÁLNÍ POLITIKY
PRK	PROGRAM ROZVOJE JIHOČESKÉHO KRAJE
ROP	REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM
SAPARD	SPECIÁLNÍ PŘEDVSTUPNÍ PROGRAM PRO ZEMĚDĚLSTVÍ A ROZVOJ VENKOVA
SF	STRUCTURALS FUND (STRUKTURÁLNÍ FONDY)
SFŽP	STÁTNÍ FOND ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
TENs	TRANSEUROPSKÁ DOPRAVNÍ SÍŤ
VaV	VÝZKUM A VÝVOJ
VOŠ	VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA
VŠE	VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ
ŽP	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Seznam tabulek

Tabulka 1: CELKOVÝ PŘEHLED FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ	16
Tabulka 2: ÚROVNĚ REGIONÁLNÍHO ČLENĚNÍ ÚZEMÍ	16
Tabulka 3: ČLENĚNÍ ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY	17
Tabulka 4: PŘEHLED FONDŮ EU A JEJICH ČLENĚNÍ	25
Tabulka 5: NÁVRH ROZLOŽENÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ OPPI NA JEDNOTLIVÉ ROKY 2007-2013 V EUR	42
Tabulka 6: PRIORITNÍ OSY A OBLASATI PODPORY OPPI	43
Tabulka 7: MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ PRIORIT JČK Z OPPI	43
Tabulka 8: ROZDĚLENÍ ALOKACE PODLE LET V EUR	44
Tabulka 9: PRIORITNÍ OSY A OBLASTI PODPORY OPŽP	45
Tabulka 10: MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ PRIORIT JČK Z OPŽP	46
Tabulka 11: ROZDĚLENÍ ALOKACE PODLE FONDŮ A LET V EUR	47
Tabulka 12: PRIORITNÍ OSY A OBLASTI PODPORY OPD	47
Tabulka 13: MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ PRIORIT JČK Z OPD	48
Tabulka 14: FINANČNÍ ALOKACE OPVK PODLE LET V EUR	49
Tabulka 15: PRIORITNÍ OSY A OBLASTI PODPORY OPVK	49
Tabulka 16: MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ PRIORIT JČK Z OPVK	50
Tabulka 17: ROČNÍ CELKOVÉ PŘEDPOKLÁDANÉ FINANČNÍ ALOKACE OPVaVpI DLE FONDŮ V EUR	50
Tabulka 18: PRIORITNÍ OSY A OBLASTI PODPORY OPVaVpI	51
Tabulka 19: MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ PRIORIT JČK Z OPVaVpI	51
Tabulka 20: ROZPOČET OPLZZ PODLE JEDNOTLIVÝCH LET	52
Tabulka 21: PRIORITNÍ OSY A OBLASTI PODPORY OPLZZ	52
Tabulka 22: MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ PRIORIT JČK Z OPLZZ	53
Tabulka 23: PRIORITNÍ OSY A OBLASATI PODPORY ROP NUTS II JZ	54
Tabulka 24: MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ PRIORIT JČK Z ROP NUTS II JZ	55
Tabulka 25: PRIORITNÍ OSY A OBLASTI PODPORY IOP	56
Tabulka 26: MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ PRIORIT JČK Z IOP	57
Tabulka 27: PRIORITNÍ OSY A OBLASTI PODPORY OP RYBÁŘSTVÍ	58
Tabulka 28: MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ PRIORIT Z OP RYBÁŘSTVÍ	58
Tabulka 29: MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ PRIORIT JČK Z OP PŘESHraničNÍ SPOLUPRÁCE ČR – BAVORSKO	59
Tabulka 30: MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ PRIORIT JČK Z OP PŘESHraničNÍ SPOLUPRÁCE ČR – RAKOUSKO	61
Tabulka 31: SOUHRNNÝ PŘEHLED FINANCOVÁNÍ JEDNOTLIVÝCH PRIORIT JČK	62

Seznam grafů

Graf 1: ROZDĚLENÍ PROSTŘEDKŮ FONDŮ EU MEZI CÍLE POLITIKY HSS V OBDOBÍ 2007-2013	15
Graf 2: ČERPÁNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ Z OPŽP	67
Graf 3: ČERPÁNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ V RÁMCI JčK	68
Graf 4: ČERPÁNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ JčK Z OPŽP V RÁMCI PRIORITY OSY 1	68
Graf 5: ČERPÁNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ JčK Z OPŽP V RÁMCI PRIORITY OSY 2	69
Graf 6: ČERPÁNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ JčK Z OPŽP V RÁMCI PRIORITY OSY 3	70
Graf 7: ČERPÁNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ JčK Z OPŽP V RÁMCI PRIORITY OSY 4	70
Graf 8: ČERPÁNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ JčK Z OPŽP V RÁMCI PRIORITY OSY 6	71

Seznam obrázků:

Mapa 1: 14 KRAJŮ ČESKÉ REPUBLIKY ROZDĚLENÝCH PODLE NUTS II
REGIONŮ SOUDRŽNOSTI

Seznam příloh

Příloha 1: PŘEHLED OPERAČNÍCH PROGRAMŮ V LETECH 2007-2013

Příloha 2: SWOT ANALÝZA JIHOČESKÉHO KRAJE

Příloha 1: Přehled operačních programů v letech 2007-2013

Rozdělení programů	Operační program	Přidělená finanční částka	Řídící orgán
Cíl Konvergence: podpora růstu a tvorby pracovních míst v nejméně rozvinutých členských zemích a oblastech			
Tematické OP	OP Životní prostředí	21 300,3 mil. EUR	MŽP
	OP Doprava		MD ČR
	OP Podnikání a inovace		MPO
	OP Výzkum a vývoj pro inovace		MŠMT
	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost		MŠMT
	OP Lidské zdroje a zaměstnanost		MPSV
	Integrovaný operační program		MMR
	OP Technická pomoc		MMR
Regionální OP	ROP NUTS II Jihovýchod	4 659 mil. EUR	Reg. rada reg. soudržnosti Jihovýchod
	ROP NUTS II Jihozápad		Reg. rada reg. soudržnosti Jihozápad
	ROP NUTS II Moravskoslezsko		Reg. rada reg. soudržnosti Moravskoslezsko
	ROP NUTS II Severovýchod		Reg. rada reg. soudržnosti Severovýchod
	ROP NUTS II Severozápad		Reg. rada reg. soudržnosti Severozápad
	ROP NUTS II Střední Čechy		Reg. rada reg. soudržnosti Střední Čechy
	ROP NUTS II Střední Morava		Reg. rada reg. soudržnosti Střední Morava
Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost: pro regiony a orgány regionální správy podporující ekonomické změny v průmyslových, městských a venkovských oblastech			
OP Praha	OP Praha Konkurenceschopnost	343,3 mil. EUR	Hl. město Praha
	OP Praha Adaptabilita		Hl. město Praha
Cíl Evropská územní spolupráce: podpora harmonického a vyváženého rozvoje na území Unie			
Evropská územní spolupráce	OP Mezuregionální spolupráce	1 442,4 mil. EUR	MMR
	OP Nadnárodní spolupráce		Nár. koordinátor: MMR
	OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko		Nár. koordinátor: MMR
	OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko		MMR
	OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko		Nár. koordinátor: MMR
	OP Přeshraniční spolupráce ČR – Sasko		Nár. koordinátor: MMR
	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Slovensko		Nár. koordinátor: MMR

Zdroj: Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013

Příloha 2 – SWOT analýza Jihočeského kraje

Silné stránky

Mezi silné stránky Jihočeského kraje patří:

- výhodná geografická poloha v centru Evropy, včetně vazeb na sousední regiony,
- vysoký rozvojový potenciál cestovního ruchu,
- vhodné podmínky pro rozvoj cyklistiky a hippoturistiky,
- území se zachovalou, rozmanitou a turisticky atraktivní přírodou,
- velká koncentrace historických památek,
- tradice lázeňství,
- rozvoj malého a středního podnikání,
- dlouhodobě nízká míra nezaměstnanosti,
- aktivní přírůstek obyvatelstva migrací na úrovni kraje,
- zvyšující se intenzita bytové výstavby v okolí větších měst,
- vyvážené rozmístění přirozených center – měst střední velikosti,
- nízká úroveň kriminality v rámci ČR,
- tradice v rybníkářství,
- potenciál biomasy jako obnovitelné suroviny,
- silniční a železniční síť tvořící základní předpoklad pro dobrou obslužnost a dostupnost,
- zlepšující se technický stav dopravních cest, zejména silnic nižších tříd,
- rozvíjející se síť neziskových organizací,
- přítomnost vysokých škol (Jihočeská univerzita, Vysoká škola technická a ekonomická, Fakulta managementu VŠE) a soukromých vysokých škol,
- vysoký potenciál Jihočeské univerzity a ústavů Akademie věd ČR v oblasti ekologie, biologických a biomedicínských oborů, trvale udržitelného rozvoje a zemědělství,
- rozvíjející se proces transformace sítě zdravotnických zařízení – nemocnic,
- zkušenosti s čerpáním finančních prostředků z evropských zdrojů.

Slabé stránky

Mezi slabé stránky Jihočeského kraje patří:

- sezónně nevyvážená nabídka cestovního ruchu,

- špatný stav některých technických a kulturně-historických památek,
- velký podíl ekonomicky slabých obcí s malým počtem obyvatel,
- neexistující dopravní napojení na TEN-T – dálnice D3 a nedobudované rychlostní silnice R3 a R4,
- chybějící obchvaty sídel především na silnicích I. a II. třídy,
- pomalý postup modernizace IV. tranzitního železničního koridoru v úseku Praha – České Budějovice a nedořešení kvalitativních parametrů úseku tratě České Budějovice – Linz,
- nevyhovující technický stav některých regionálních železničních tratí,
- nedostatečná infrastruktura pro volnočasové aktivity,
- nedostatečná nabídka technického vysokoškolského vzdělávání,
- nízký podíl technicky vzdělaných absolventů vysokých škol a chybějící pracovní síla pro technické pozice,
- absence uceleného systému celoživotního vzdělávání,
- nedostatečná podpora výzkumu a vývoje a inovací,
- nízké využití obnovitelných zdrojů energie, především travní a dřevní biomasy,
- nedostatek nových technologických zařízení pro materiálové a energetické využívání či odstraňování komunálních odpadů,
- nevhodné využití zemědělské půdy,
- nevyhovující kapacita a struktura sociálních služeb a zařízení,
- nedostatečná investiční vybavenost nemocnic a zařízení sociálních služeb.

Příležitosti

- rozvoj podnikatelských služeb zejména specializovaných¹⁴,
- vznik mezinárodně konkurenceschopných výzkumných center jako základ pro další rozvoj výzkumu a inovací v tomto regionu,
- rozvoj služeb spojených s cestovním ruchem a lázeňstvím,
- udržitelné využití přírodních atraktivit a kulturního dědictví pro rozvoj cestovního ruchu, včetně lázeňství,
- rozvoj sítě cyklotras a cyklostezek,

¹⁴ Informační služby o nových technologiích a postupech, o nových podnikatelských příležitostech, služby s oblasti podpory zavádění inovačních postupů v podnicích apod.

- podpora rozvoje bytové výstavby a modernizace stávající zástavby, která tak přispěje ke stabilizaci sídelní struktury Jihočeského kraje,
- podpora a rozvoj kulturních a jiných aktivit s Rakouskem a Německem s důrazem na nové možnosti přeshraniční spolupráce v rámci kohezní politiky EU v období 2007-2013,
- rozšíření stávajících a budování nových přeshraničních dopravních komunikací a technických sítí,
- dostavba rychlostní komunikace R4 od hranic kraje ke křížení se silnicí I/20 a modernizace silnic I/4 až na stání hranici s Německem,
- vybudování dálnice D3, rychlostní komunikace R3 a dokončení modernizace IV. tranzitního železničního koridoru v ose Eurokoridoru sever-jih, včetně výstavby nové tratě České Budějovice – Linz,
- využití celostátně významného energetického zdroje,
- dokončení Vltavské vodní cesty a její využití pro rekreační plavbu a příležitostnou vodní dopravu,
- optimalizace vzdělávací soustavy v souladu se současnými i budoucími požadavky trhu práce,
- využívání struktury škol a školských zařízení jako polyfunkčních vzdělávacích center v systému celoživotního vzdělávání;
- rozvoj volnočasových aktivit jako prevence sociálních problémů,
- revitalizace části vojenského výcvikového újezdu Boletice,
- využití vhodných bývalých vojenských objektů (brownfields),
- vybudování logistického centra v lokalitě České Budějovice – Nemanice s napojením na dálnici D3,
- zlepšování kvality a dostupnosti veřejných služeb,
- modernizace a zefektivnění činnosti veřejné správy, zavedení e-governmentu,
- rozvoj spolupráce mezi veřejnou správou a neziskovým a podnik. sektorem,
- zvýšení podílu ekologického zemědělství,
- efektivnější poskytování kvalitní zdravotní péče.

Ohrožení

- nedostatečně atraktivní podnikatelské prostředí ovlivněné nepřehlednou a komplikovanou legislativou,

- chátrání kulturních památek z důvodu nedostatku centrálních finančních zdrojů,
- prohlubování socioekonomických disparit uvnitř kraje a zhoršování dostupnosti služeb, pracovních příležitostí a dopravní dostupnosti ve venkovském prostoru,
- zpomalení výstavby a nedokončení dálnice D3, rychlostní komunikace R3 a odklad dokončení komunikace R4,
- pomalá výstavba IV. železničního koridoru z důvodu nedostatku finančních zdrojů,
- prosazování jiných forem dopravy, především automobilové na úkor dopravy veřejné,
- růst dopravního zatížení silnic a zhoršování jejich technického stavu,
- negativní vliv hluku a emisí z automobilové dopravy na zdraví lidí a ŽP,
- zastaralost bytového fondu, vysoké náklady na rekonstrukci bytů zejména v panelové výstavbě,
- nedostatečná kapacita odborných a praktických lékařů při zajištění ambulantně poskytované zdravotní péče,
- nevyhovující systém financování sociálních služeb,
- nedostatečná spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem v ČR,
- pomalé zavádění managementu cestovního ruchu,
- nesoulad mezi rozvojovými záměry a zájmy ochrany přírody,
- pokračující způsob hospodaření s odpady převážně skládkováním;
- existence ekologických zátěží,
- nedostatečná péče o tvorbu a obnovu krajiny,
- urbanizace volné krajiny,
- neexistence volného tržního prostředí v zemědělství – zvyšující se závislost konkurenceschopnosti zemědělství na dotační politice státu a EU.